

Кам'янець-Подільська міська рада
Управління освіти і науки
Науково-методичний центр

ПЕРСПЕКТИВНЕ ПЛАНУВАННЯ КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОЇ РОБОТИ З ДОШКІЛЬНИКАМИ ІЗ ЗНМ І РІВНЯ

**Петренко Н.В., Погосян А.Р.
вчителі-логопеди
дошкільного навчального закладу
комбінованого типу №20**

2018

Рецензенти:

Конфітовська С.І. – завідувач дошкільного навчального закладу № 20 м. Кам'янець-Подільського.

Івасечко О.Б. – вихователь-методист дошкільного навчального закладу № 20 м. Кам'янець-Подільського.

Петренко Н.В., Погосян А.Р., вчителі-логопеди ДНЗ № 20

Перспективне планування корекційно-розвиткової роботи з дошкільниками із ЗНМ I рівня. Навчально-методичний посібник – Кам'янець-Подільський, 2018. – 110 с.

У даному посібнику представлено перспективне планування корекційної роботи з розвитку мовлення дітей дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення I рівня, а також мовленнєвий матеріал до кожної лексичної теми. Запропонована система роботи розрахована на вчителів-логопедів дошкільних навчальних закладів. Окремі матеріали комплексу можуть бути використані вихователями загальноосвітніх і дошкільних навчальних закладів компенсуючого типу для дітей із тяжкими порушеннями мовлення.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Особливості розвитку мовлення дітей із ЗНМ.....	6
Перспективне планування занять корекційно-розвиткової роботи з дітьми із загальним недорозвитком мовлення I рівня.....	10
Мовно-дидактичний матеріал за лексичними темами згідно перспективного планування вчителя-логопеда.....	44
Тема: Дитячий садок. Моя група.....	46
Тема: Дитячий садок. Іграшки.....	49
Тема: Моя сім'я.....	52
Тема: Овочі.....	54
Тема: Фрукти.....	56
Тема: Частина тіла.....	58
Тема: Свійські тварини.....	62
Тема: Дикі тварини.....	65
Тема: Птахи.....	68
Тема: Свійські птахи.....	71
Тема: Одяг.....	73
Тема: Взуття.....	74
Тема: Зима. пора року.....	75
Тема: Новий рік.....	78
Тема: Їжа.....	80
Тема: Посуд.....	82
Тема: Меблі.....	83
Тема: Транспорт повітряний.....	84
Тема: Транспорт водний.....	85
Тема: Транспорт наземний.....	87
Тема: Мамине свято (моя мама).....	88
Тема: Професії наших батьків.....	89
Тема: Весна. Ознаки весни.....	91
Тема: Весна. Дерева.....	93
Тема: Мешканці водойм.....	94
Тема: Весна. Квіти.....	96
Тема: Комахи.....	98
Тема: Свято великодня.....	100
Тема: Рідний край. мій дім.....	103
Тема: Ввічливі слова.....	104
ВИСНОВКИ	108
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	109

ВСТУП

Багатоаспектність мовлення є підставою для його вивчення різними науками. Тому мовленнєвий розвиток дитини здавна привертає інтерес дослідників до дитячого мовлення, пов'язаний з його винятковою важливістю у психічному розвитку дитини, розвитку комунікативної діяльності зокрема.

Мовленнєвий розвиток дитини – один з основних чинників становлення особистості у дошкільному дитинстві, відіграє важливу роль у формуванні психічної та навчальної діяльності дитини та її соціальної адаптації. Мовлення – це форма спілкування людей один з одним за допомогою мовних одиниць (слів). Людина починає говорити і говорить тоді, коли засвоїть певну кількість мовних одиниць. Перші роки життя дитини мають вирішальне значення для подальшого розвитку її мовлення. Саме у дошкільному віці закладається фундамент мовленнєвого розвитку.

Затримка і порушення мовлення негативно впливають на подальший розумовий і психічний розвиток дитини. Актуальність своєчасного мовленнєвого розвитку в дошкільному дитинстві визначається завданнями створення оптимальних умов для якнайповнішого розкриття потенціальних можливостей кожної дитини, які мають прояв у специфічно дитячих видах діяльності і пов'язані із комунікацією. Здатність до спілкування розуміється як комплексна здатність користуватися засобами взаємодії (невербальні, предметно-практичні, мовні), що забезпечують успішність цілей комунікації.

Необхідно зауважити, що одним з найважливіших завдань дошкільної педагогіки є розвиток мовлення дітей у ранньому та дошкільному віці, який у свою чергу тісно пов'язаний із формуванням усіх психічних процесів (сприймання, пам'яті, мислення та ін.) і водночас є основою цілеспрямованої пізнавальної діяльності дитини. Мовлення – одна із найскладніших вищих психічних функцій людини. Достатній рівень розвитку мовлення дитини не тільки забезпечує її спілкування з людьми, але і є основою її повноцінного психічного розвитку.

Важливою складовою становлення особистості дошкільника є мовленнєва діяльність, яка включає вміння користуватися мовленням у конкретних ситуаціях, застосовуючи як вербальні, так і невербальні знакові системи спілкування. Повноцінний розвиток мовлення суттєво впливає на підготовку дітей до школи і подальше шкільне навчання.

Зазначена проблема неодноразово піднімалась у працях М. Хватцева, Т. Філічевої, О. Мастюкової, Г. Чиркіної, Є. Соботович, М. Гріншпуна, Р. Левіної та ін. Загальний недорозвиток мовлення – це група порушень, що проявляється у недорозвитку всіх сторін мовлення (фонетико-фонематичної, лексичної та граматичної) у дітей з нормальним слухом та первинно збереженим інтелектом.

Проблеми виявлення тяжких мовленнєвих порушень у дітей та вибір оптимальних шляхів корекції є актуальними у логопедії і набувають великого значення в умовах безперервного удосконалення змісту

корекційного навчання у системі спеціальної дошкільної освіти. У логопедичній вітчизняній науці та практиці досягнуто значні зрушення на шляху до створення корекційних програм, методик, підручників, навчальних, практичних посібників та впровадження їх у практику для забезпечення ефективності та результативності освітнього процесу в дошкільних та загальноосвітніх закладах освіти.

В дошкільному віці починають звертати увагу на себе порушення мовлення дитини. Існує багато уявлень про механізми та прояви мовленнєвих порушень, які пояснюються спеціалістами в області мовленнєвих порушень, що належать до різних наукових шкіл. Порушення мовлення у дошкільників мають здатність до паталогічного закріплення, що призводить до різних стійких помилок як в усному мовленні, так і на письмі в майбутньому. Основними порушеннями мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку є дислалія, риноалія, дизартрія, заїкання, алалія, дислексія та дисграфія, фонетико-фонематичний недорозвиток мовлення (ФФНМ), загальний недорозвиток мовлення (ЗНМ). Серед дітей дошкільного віку із особливостями психофізичного розвитку значну частину становлять діти із загальним недорозвитком мовлення, специфіка якого полягає в системному порушенні всіх сторін і форм мовлення. Низький рівень мовленнєвої компетенції у дітей із ЗНМ стає серйозною перешкодою для опанування ними навичкою спілкування рідною мовою, призводить до появи численних помилок в усному і писемному мовленні під час навчання у початковій школі, стає причиною відставання у засвоєнні предметів мовного циклу, а також цілісної системи шкільних знань. Виникнення труднощів у мовленнєвому розвитку дитини гальмує її соціальний розвиток в цілому. Тому питання корекції недоліків мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку є на сьогодні надзвичайно важливими і актуальними у сучасній спеціальній педагогіці.

Потребами сьогодення зумовлена необхідність оновлення програмно-методичного забезпечення загальної та спеціальної дошкільної освіти. У системі дошкільної освіти логопедична допомога дітям надається у дошкільних навчальних закладах з групами спеціального призначення для дітей з порушенням мовлення.

Останнім часом в Україні збільшується кількість дітей з порушеннями психофізичного, у тому числі і мовленнєвого, розвитку. Очікування науковців, педагогів-практиків, батьків вимагають створення оптимальних умов та шляхів для отримання успішних результатів логопедичної корекції.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ІЗ ЗНМ

Проблеми мовлення у дітей дошкільного віку в наш час є досить поширеними. Вони залежать від багатьох факторів. Наше завдання полягає у виявленні причин виникнення загального недорозвитку мовлення у дітей дошкільного віку та в допомозі дитині у вирішенні даної проблеми.

Загальне недорозвинення мовлення (ЗНМ) – складне мовленнєве порушення, при якому у дитини з нормальним слухом та інтелектом порушуються усі компоненти мови: лексика, фонетика, граматики. Мовленнєвий недорозвиток може бути виражений в різному ступені: від повної відсутності мовленнєвих засобів спілкування до розгорнутого мовлення з окремими елементами лексико-граматичного та фонетичного недорозвитку. Це поняття і зараз активно використовується при формуванні логопедичних груп дітей при дитячих садках (груп спеціального призначення для дітей з порушенням мовлення).

Теоретичне обґрунтування теорії ЗНМ було розроблено у 60-х роках ХХ ст. Було виявлено, що у дітей з різними мовленнєвими порушеннями можуть проявлятися однакові симптоми мовленнєвого недорозвитку. Якщо кількість симптомів є значна, то це вказує на системний недорозвиток мовлення. ЗНМ характеризується ознаками системності. Не дивлячись на різну природу порушень, у дітей з ЗНМ є типові прояви, вказуючи на системні порушення мовленнєвої діяльності.

Ознаки ЗНМ:

- пізня поява мовлення у дітей;
- активний словник у зародковому стані, він складається із звуконаслідувань, лепетних слів і лише невеликої кількості загальноживаних слів. Значення слів нестійкі, недиференційовані;
- пасивний словник ширший, ніж активний, проте розуміння мовлення поза ситуацією досить обмежене;
- фразове мовлення практично відсутнє;
- недостатнє фонетичне оформлення і аграматизм мовлення;
- відставання експресивного мовлення при відносно нормальному розумінні зверненого мовлення;
- у дітей низька мовленнєва активність;
- неповноцінне мовлення відображається на розвитку сенсорної, інтелектуальної і афективної вольової сфери;
- відстає у розвитку словесно-логічне мислення;
- відстає у розвитку рухової сфери (дрібна моторика, недостатня координація рухів);
- у дітей спостерігається емоційно-вибіркове ставлення до навколишнього розуміння побутового мовлення.

При ЗНМ порушено формування всіх компонентів мовлення. Загальний недорозвиток мовлення може спостерігатися при складних формах дитячих мовленнєвих порушень: алалії, афазії (завжди), а також ринолалії, дизартрії.

Отже, загальним недорозвитком мовлення прийнято вважати таку форму мовленнєвого порушення, при якому у дитини з нормальним слухом і первинно підлягаючим зберіганню інтелектом виявляються несформованими всі компоненти мовлення. У зв'язку з цим, вважаємо за доцільне розглянути загальну характеристику рівнів ЗНМ у дітей дошкільного віку з порушеннями мовлення.

В залежності від ступеня вираженості порушення Р.Є. Левіною умовно визначено 3 рівні загального недорозвинення мовлення.

I рівень – відсутність загальнозживаного мовлення;

II рівень – зародки загальнозживаного мовлення;

III рівень – розгорнуте мовлення з частковим фонематичним і лексико-граматичним недорозвиненням.

На кожному рівні спостерігаються основні труднощі в розвитку мовлення, що затримують формування всіх компонентів мовлення. Перехід з одного рівня на другий характеризується появою нових мовленнєвих можливостей.

Мовлення дітей із ЗНМ I рівня характеризується повною або майже повною відсутністю словесних засобів спілкування в віці, коли у дітей, що розвиваються нормально, мовлення в основному сформоване.

Суттєве обмеження мовленнєвих засобів, а саме в *активному словнику* мінімальна кількість слів, які до того ж не чітко використовуються, діти з ЗНМ I рівня для спілкування користуються головним чином лепетними словами, звуконаслідуванням, іноді окремими іменниками і дієсловами побутового змісту. Нерідко свої «вислови» дитина підкріплює мімікою і жестами. В мовленні переважають короткі слова, фраза має вигляд набору лепетних слів, які наповнені жестами. Значна обмеженість активного словникового запасу проявляється в тому, що одним і тим же лепетним словом, складом або звукосполученням дитина називає декілька різних понять: і слово, і дію, і ознаку («бібі» – літак, самоскид, пароплав; «бобо» – болить, змащувати, робити укол, «ням-ням» – їсти, пити). Наголошується також заміна назв дій назвами предметів і навпаки («вєць» – олівець, малювати, писати; «паті» – спати, лягати). В активному мовленні переважають одно і двоскладові утворення.

Діти з I рівнем ЗНМ практично не володіють фразою. Іноді спостерігається використання лепетних речень. Наприклад: тато туту (тато поїхав); Вова ода (Вова п'є воду. Вова хоче води) .

Пасивний словник дітей значно ширший за активний, але поза ситуаційне мовлення є дуже обмежене. Саме тому складається хибне враження, що діти все розуміють, але самі нічого не можуть сказати. Треба зазначити, що діти розуміють звернене до них мовлення лише в контексті ситуації. З великими труднощами розуміють або взагалі не розуміють

значень багатьох слів, значень граматичної форми слова, не розрізняють категорії однини і множини, часи дієслів, родові ознаки, частково не розуміють значення прийменників.

В імпресивному мовленні дітей суттєву роль відіграє лексичне значення слів, граматичні форми не враховуються.

Експресивне мовлення відстає від імпресивного, тобто дитина, розуміючи звернене до неї мовлення, не може сама правильно озвучити свої думки.

Словниковий запас дошкільників з ЗНМ відстає від вікової норми, як кількісно, так і якісно. Мовлення дітей з ЗНМ малозрозуміле.

Фонетична сторона мовлення у дітей не сформована. Неможливо визначити точно стан звуковимови. Вимова окремих звуків часто не має постійної артикуляції.

Найбільш виразним порушенням ЗНМ I рівня є обмежена здатність сприйняття і відображення *звукоскладової структури* слова. У дітей не сформована здатність відтворювати звуки і складові структури слова: порушення мовлення має дифузний характер внаслідок нечітких артикуляцій і низьких можливостей розпізнавати звуки. Число спотворених звуків може перевищувати число тих звуків, які вимовляються правильно.

Фонематичний розвиток дітей знаходиться на початковому рівні: переважно сформована диференціація голосних і приголосних звуків.

Для більшості дітей з ЗНМ характерним є уповільнений розвиток *моторної діяльності*. Рухова недостатність проявляється в невпевненості при виконанні окремих рухів; зниженні швидкості; загальній незграбності; дискоординації при виконанні складних рухів; труднощах при виконанні серії рухів; значних труднощах при виконанні дій за словесною інструкцією; відтворенні послідовності елементів рухів.

Наприклад, у дітей виникають значні труднощі в процесі ритмічного руху під музику, передачі м'яча на незначну відстань, перекочуванні м'яча з однієї руки в другу руку, підстрибуванні на лівій та правій нозі, тощо. При виконанні завдань у всіх дітей помітна недостатність самоконтролю.

Дітям притаманні певні особливості в формуванні *дрібно́ї моторики*, що проявляються в недостатній координації пальців, кисті руки. Доведено, рівень розвитку мовлення знаходиться в прямій залежності від ступеня розвитку дрібно́ї моторики пальців рук. Дітям з ЗНМ притаманні повторення рухів, зупинка на якомусь одному русі, повільний темп, в'ялість рухів. Діти не можуть відтворити запропоновані рухи пальцями рук (наприклад, підняти 2 і 5 палець на правій і лівій руці, скласти пальці в кільце при виконанні кінестетичних вправ), не в змозі працювати ножицями, не оволодівають в достатній мірі навичками образотворчої діяльності.

Діти не користуються морфологічними елементами для вираження граматичних значень. Домінують «кореневі» слова, в яких відсутні флексії, майже повністю відсутнє розуміння значень граматичних змін слів за одниною, множиною, родовою приналежністю тощо.

Діти не можуть оволодіти звуковим аналізом слів. Саме по собі завдання по виділенню звуків із слів незрозуміле дітям. Тому намагання навчити грамоті без відповідної мовленнєвої підготовки виявляються марними.

У дітей з ЗНМ спостерігається досить низький рівень розвитку основних властивостей уваги: недостатня стійкість, дифузність, обмеженість можливостей розподілу уваги.

Смислова, логічна пам'ять у дітей відносно збережена, але відзначається зниження вербальної пам'яті, продуктивності запам'ятовування. Дітям важко запам'ятовувати складні, багатоступеневі інструкції. Вони не можуть відтворити завдання в певній послідовності, забувають елементи завдань. В деяких випадках це призводить до обмеження можливостей розвитку пізнавальної діяльності.

Процес подолання ЗНМ I рівня потребує певної поетапності. Саме тому у нашій роботі ми пропонуємо розглянути перспективне планування корекційно-розвиткової роботи дошкільників із ЗНМ I рівня, яке можуть використовувати у своїй роботі спеціалісти, які працюють з дітьми з тяжкими порушеннями мовлення, а саме: вчителі-логопеди, вчителі-дефектологи та вихователі груп спеціального призначення для дітей з порушенням мовлення у дошкільних навчальних закладах.

**ПЕРСПЕКТИВНЕ ПЛАНУВАННЯ КОРЕКЦІЙНО-
РОЗВИТКОВОЇ РОБОТИ ДОШКІЛЬНИКІВ ІЗ ЗНМ І РІВНЯ**

Тижні Місяці	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>	<i>IV</i>
<i>Вересень</i>	психолого-педагогічне вивчення, спостереження		Дитячий садок. Моя група	Дитячий садок. Іграшки
<i>Жовтень</i>	Моя сім'я	Овочі	Фрукти	Частини тіла
<i>Листопад</i>	Свійські тварини	Дикі тварини	Птахи	Свійські птахи
<i>Грудень</i>	Одяг	Взуття	Зима. Зимові розваги	Новий рік
<i>Січень</i>	повторення матеріалу		Кухня. Їжа	Кухня. Посуд
<i>Лютий</i>	Меблі	Транспорт повітряний	Транспорт водний	Транспорт наземний
<i>Березень</i>	Мамине свято. Моя мама	Професії наших батьків	Весна. Ознаки весни	Весна. Дерева.
<i>Квітень</i>	Мешканці водойм	Весна. Квіти.	Весна. Комахи.	Свято Великодня
<i>Травень</i>	Рідний край. Мій дім	Моя сім'я	Ввічливі слова	<i>Повторення матеріалу</i>

1	Тематичний матеріал	ДИТЯЧИЙ САДОК МОЯ ГРУПА
2	Літературно-дидактичне забезпечення	Картина: «Діти граються» І. Гуцак «Тітка Даша» П. Король «Дитсадок» М. Познанська «Здрастуй, хлопчику маленький» І. Блажкевич «Наш Іванко в дитсадку»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: дитячий садок, група, я, ти, діти, логопед, вихователь, няня, тьотя, назви іграшок Слова, що позначають дію: гратися, їсти: «ням-ням», малювати, співати: «а-а-а», лежати, спати
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: дитячий садок, дім, робота, малята, діти, каша, кубики, башта, килимок, тітка, казанок Слова, що позначають дію: будувати, малювати, зустрічати, вітатися, їсти, гратися, сидіти, лежати, спати
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє слова з конкретним значенням
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації, пов'язаної з діями, які виконують працівники дитячого садка (вчитель-логопед, вихователі, няня)
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Лялька» Стимуляція вимови звука [а] Стимуляція вимови звука [о]
8	Дрібна моторика пальців	Пальчикова гра з лялькою «Ладки-ладусі»
9	Розвиток психічних процесів	Ігри для розвитку уваги і пам'яті
10	Орієнтування у просторі та часі	Дидактична гра «Де лялька?» Дидактична гра «Знайди ляльку?»

1	Тематичний матеріал	ДИТЯЧИЙ САДОК ІГРАШКИ
2	Літературно-дидактичне забезпечення	А. Барто «Конячка» А. Барто «Ведмедик» А. Барто «М'ячик» Г. Бойко «Ведмедики» Г. Бойко «Перу, перу платтячко» С. Маршак «М'яч» М. Познаньська «Моя лялька»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: іграшки, ляля, нога, рука, голова, вуха, ніс, очі, м'яч, ведмедик Слова, що позначають дію: гратися, тримати, спати, колихати, лягати, носити
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: ведмежатко, стіл, мед, рот, підлога, нога, грива, коник, гребінець, хвостик, зайчик, лялька, ляльковий посуд, ліжечка, машинка, собачка Слова, що позначають дію: впав, плаче, реве, взяти, причесати, стояти, носити, їхати, годувати
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє слова з конкретним значенням
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації пов'язаної з діями, які можна виконувати з іграшками
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Лошатко» Стимуляція вимови звука [і] Стимуляція вимови звука [у]
8	Дрібна моторика пальців	Гра «Чарівна торбинка»
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична гра «Чого не має?» (розвиток пам'яті)
10	Орієнтування у просторі та часі	Дидактична гра «Де ведмедик?»

1	Тематичний матеріал	МОЯ СІМ'Я
2	Літературно-дидактичне забезпечення	В. Гринько «Мама» Р. Завадович «Тато» Потішка «Моя сім'я» Потішка «Пальчики»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: я, мама, тато, син, дочка, брат, сестра, внук, внучка, бабуся, дідусь, імена членів сім'ї Слова, що позначають дію: малює, шиє, варить, пере, допомагає, грається
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: мама, тато, бабуся, дідусь, брат, колясочка, сестричка, школа, малята, колінця, ладоньки-ладусі Слова, що позначають дію: ходити, захищати, сварити, обійматися, гратися
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) • дитина розуміє слова, що позначають ознаку предмета 2. Формування категоріального значення слова: • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації пов'язаної з діями, які виконують члени сім'ї
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Слухай та виконуй» Стимуляція вимови звука [e]
8	Дрібна моторика пальців	Пальчикова гімнастика «Сім'я»
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична гра «Кого не вистачає?» (розвиток уваги)
10	Орієнтування у просторі та часі	Дидактична гра «Де мама?»

1	Тематичний матеріал	ОВОЧІ
2	Літературно-дидактичне забезпечення	М. Пономаренко «Огірочки» М. Морозенко «Буряк», «Помідор» О. Фабріко «Морква для зайчика»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: овочі, город, картопля, капуста, морква, помідор, огірок Слова, що позначають дію: збирати, варити, їсти Слова, що позначають ознаку предмета: великий, маленький
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: горошок, огірки, листочки, корзина, сік, грядка, рядочки Слова, що позначають дію: їсти, збирати, рости
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) • дитина розуміє слова, що позначають ознаку предмета 2. Формування категоріального значення слова: • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації пов'язаної з діями, які можна виконувати з овочами
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Що росте на грядці?» Стимуляція вимови звука [г]
8	Дрібна моторика пальців	Ліплення овочів з пластиліну
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична гра «Четвертий зайвий» (розвиток пам'яті та мислення)
10	Орієнтування у просторі та часі	Закріплення поняття «Далеко-близько»

1	Тематичний матеріал	ФРУКТИ
2	Літературно-дидактичне забезпечення	Потішка «Яблучка червоні» П. Воронько «Їжачок, хитрячок»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: фрукти, компот, сад, яблуко, груша, слива, вишня. Слова, що позначають дію: збирати, зривати, рости, їсти Слова, що позначають ознаку предмета: великий, маленький
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: садок, груші, яблука, сливки Слова, що позначають дію: пошити, гуляти, натикати
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) • дитина розуміє слова, що позначають ознаку предмета 2. Формування категоріального значення слова: • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації пов'язаної з діями, які можна виконувати з фруктами
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Де росте груша?» Стимуляція вимови звука [д]
8	Дрібна моторика пальців	Гра «Чарівна торбинка»
9	Розвиток психічних процесів	Гра «Переплутали» (розвиток логічного мислення)
10	Орієнтування у просторі та часі	Закріплення поняття «Високо-низько»

1	Тематичний матеріал	ЧАСТИНИ ТІЛА
2	Літературно-дидактичне забезпечення	П. Воронько «Доня хоче спати» О. Олесь «Хвалилася дівчинка» В. Паронова «Моє тіло» Потішка «Водичко»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: тіло, голова, рука, нога, обличчя, щоки, очі, брови, рот, язик, зуби, губи; руки – хлоп-хлоп, ноги – туп-туп Слова, що позначають дію: доглядати, мити, чистити
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: доня, оченята, рученьки, водичка, личко, очки, щічки, ротик, зубчик, волосся, коса, брови Слова, що позначають дію: сміятися, кусатися
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1.Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) • дитина розуміє слова, що позначають ознаку предмета 2.Формування категоріального значення слова: • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова)
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації пов'язаної з діями, які можна виконувати частинами тіла людини
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Далеко-близько» Стимуляція вимови звука [и]
8	Дрібна моторика пальців	Гра «Вправні пальчики»
9	Розвиток психічних процесів	Гра «Чого не стало?»
10	Орієнтування у просторі та часі	Гра «Далеко-близько»

1	Тематичний матеріал	СВІЙСЬКІ ТВАРИНИ (КІШКА. СОБАКА. КОРОВА. КІНЬ)
2	Літературно-дидактичне забезпечення	А. Барто «Конячка» Г. Демченко «Коник гривною трясє» М. Познанська «Коли киця любить, а коли сердиться» М. Познанська «Корівка», «Коза»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: тварини, шерсть, лапи, хвіст, голова, очі, вуха, ніс, морда, вуса, корова, кінь, кішка, собака Слова, що позначають дію: бігти, скакати, цокати, лежати, вмиватися, гавкати: «гав-гав», нявкати: «няв-няв», «му-у-у», «і-го-го» Слова, що позначають ознаку предмета: великий, малий
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: киця, водичка, лапки, татко, хатка, корівонька, конячка Слова, що позначають дію: їсти, пити, ходити, помагати
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) • дитина розуміє слова, що позначають ознаку предмета 2. Формування категоріального значення слова: • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова)
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації пов'язаної з дітьми, які виконують тварини
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Свійські тварини» Стимуляція вимови звука [к]
8	Дрібна моторика пальців	Пальчикова гімнастика «Кішка» Пальчикова гімнастика «Собака»
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична гра «Чого не стало?» (розвиток логічного мислення)
10	Орієнтування у просторі та часі	Розуміння просторових орієнтирів Дидактична гра «Де тваринка?»

1	Тематичний матеріал	ДИКІ ТВАРИНИ (ЗАЄЦЬ. БІЛКА. ВОВК. ВЕДМІДЬ)
2	Літературно-дидактичне забезпечення	М. Познанська «Білочка» В. Крищенко «Зайченятко» А. Камінчук «В гостях у білочки» П. Ребро «Журився їжачок»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: ліс, голова, лапи, хвіст, зуби, вуха, заєць, білка, ведмідь, вовк, зайченя, білченя, ведмежа, вовченя, шишки Слова, що позначають дію: жувати, гризти, стрибати, тікати, ховатися, іти, жити, їсти Слова, що позначають ознаку предмета: великий, малий
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: город, дорога, стежка, сніг, зима, дубок, хата, дупло, стіл, побігачик, ведмедик, ніжка, мед Слова, що позначають дію: скаче, біжить, гризти, стрибати, плакати, частувати
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) • дитина розуміє слова, що позначають ознаку предмета 2. Формування категоріального значення слова • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова)
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації пов'язаної з дітьми, які виконують тварини
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Хто живе в лісі» Стимуляція вимови звука[з]
8	Дрібна моторика пальців	Пальчикова гімнастика «Будуємо будинок для білочки» Пальчикова гімнастика «Зайчик» Пальчикова гімнастика «Ведмедики»
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична гра «Знайди тваринку» (розвиток логічного мислення)
10	Орієнтування у просторі та часі	Поняття «Далеко-близько» Дидактична гра «Де тварина?» Дидактична гра «Склади картинку»

1	Тематичний матеріал	ПТАХИ (ВОРОНА. ГОРОБЕЦЬ. ГОЛУБ. СОРОКА)
2	Літературно-дидактичне забезпечення	К. Перелісна «Сорока» Потішка «Сорока-ворона» П. Воронько «Чому чапля стоїть на одній нозі?»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: птахи, ліс, дерево, дах, гніздо, сорока, горобець, голуб, яйця, пір'я, зерно, голова, дзьоб, очі, лапи, хвіст, крила, «кар-кар», «скре-ке-ке», «цінь-цвірінь» Слова, що позначають дію: літати, щебетати, клювати
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: сорока, горобчик, ворона, калачі, голуб, діти, сорока-ворона, каша, дрова, хата Слова, що позначають дію: поглядати, смакувати, летіти, «гам», варити, місити
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє і використовує аморфні і лепетні слова з конкретним значенням 2. Формування категоріального значення слова: • розуміє перше узагальнююче значення слів • розуміє слова, що позначають ознаки предмета • починає використовувати повноцінні слова з конкретним значенням
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації, пов'язані з діями, які виконують птахи
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Горобчики» Стимуляція вимови звука [ц]
8	Дрібна моторика пальців	Пальчикова гімнастика «Пташенята»
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична гра «Яка пташка заховалася»
10	Орієнтування у просторі та часі	Дидактична ігри «Літає-не літає» Дидактична ігри «Якої пташки не стало?»

1	Тематичний матеріал	СВІЙСЬКІ ПТАХИ (КУРКА. ПІВЕНЬ. КАЧКА. ГУСКА)
2	Літературно-дидактичне забезпечення	О. Олесь «Качечка» М. Познанська «Гуси-гусенята» Л. Куліш-Зіньків «Півник» О. Олесь «Качечка» К. Перелісна «Курка і курчата»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: птахи, пір'я, курка, курча, півень, яйця, качка, гуска, каченя, гусеня, зерно, вода, голова, дзьоб, хвіст, крила Слова, що позначають дію: ходити, дзьобати, плавати, клювати, купатися
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: квочка, півник, пісенька, качечка, каченята, пастушок Слова, що позначають дію: ходити, співати, вставати, крякати, бачити, кликати, зустрічати, водити, куштувати, кланятись, йти, рахувати
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) 2. Формування категоріального значення • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації, пов'язані з діями, які виконують птахи
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Гусочка» Стимуляція вимови звука[г]
8	Дрібна моторика пальців	Маніпулювання з зерном Пальчикова гімнастика «Курочки»
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична гра «Де чия мама?»
10	Орієнтування у просторі та часі	Дидактична гра «Де пташка?»

1	Тематичний матеріал	ОДЯГ
2	Літературно-дидактичне забезпечення	В. Гринько «Дуже гарно шиє бабуся» Г. Бойко «Морозець, морозець» П. Воронько «Ніде хвостик діти»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: одяг, шапка, куртка, шарф, рукавиці, штани, шорти, спідниця, сукня Слова, що позначають дію: одягати, знімати, шити, прати, прасувати, складати
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: пух, сніг, шапочки, рукавички, шубки, трусики Слова, що позначають дію: збирати, щипати, плести, шити, надіти
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) 2. Формування категоріального значення • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації пов'язаної з діями, які можна виконувати з предметами одягу
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Діти на прогулянці» Стимуляція вимови звука[ш]
8	Дрібна моторика пальців	Пальчикова гімнастика «Привітання»
9	Розвиток психічних процесів	Розвиток логічного мислення (порівняння одягу за відмінними ознаками)
10	Орієнтування у просторі та часі	Поняття «Довгий-короткий».

1	Тематичний матеріал	ВЗУТТЯ
2	Літературно-дидактичне забезпечення	Б. Заходер «Чоботар» Т. Коломієць «Чобітки» Потішка «Кую, кую чобіток»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: взуття, черевики, чоботи, туфлі, валянки Слова, що позначають дію: взувати, знімати, чистити
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмет: чоботи, черевики, туфлі, капці, кеди, валянки, калоші Слова, що позначають дію: дати, носити, ходити, стукати, кататись, кувати, стукати
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) 2. Формування категоріального значення слова • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації пов'язаної з діями, які можна виконувати із взуттям
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Хто ходить?» Стимуляція вимови звука [т]
8	Дрібна моторика пальців	Гра «Шнурівка»
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична ігри «Чого не вистачає?» Дидактична ігри «Що не так?» (розвиток уваги, мислення та пам'яті)
10	Орієнтування у просторі та часі	Місцезнаходження предметів Дидактична ігри «Де чобіток?»

1	Тематичний матеріал	ЗИМА, ПОРА РОКУ. (ПОВТОРЕННЯ ТЕМИ ОДЯГ. ВЗУТТЯ)
2	Літературно-дидактичне забезпечення	П. Воронько «Кіт не знав», «Дід мороз несе мішок» М. Познанська «Сніг іде» Г. Бойко «Ти не бійся, Мілочко» М. Підгірянка «Снігова баба»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: зима, мороз, сніг, сніжинки, сніговик, санки, гірка Слова, що позначають ознаку предмета: великий, маленький, холодний, теплий
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: гра, баба снігова, валянки, шубки, рукавички, сніг Слова, що позначають дію: ліпити, ходити, заглядати, ховатися, лякатися, іти
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: <ul style="list-style-type: none"> • дитина розуміє слова з конкретним значенням • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) • дитина розуміє слова, що позначають ознаку предмета 2. Формування категоріального значення слова: <ul style="list-style-type: none"> • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації пов'язаної з діями, які можна виконувати під час зимових розваг
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Сніг-сніжок» Стимуляція вимови звука [р]
8	Дрібна моторика пальців	Складання розрізних картинок
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична ігра «Порівняй сніговиків» (розвиток логічного мислення)
10	Орієнтування у просторі та часі	Поняття «Довгий-короткий»

1	Тематичний матеріал	НОВИЙ РІК
2	Літературно-дидактичне забезпечення	Г. Демченко «Що за гостя в нас така?» О. Олесь «На Різдво горять ялинки» І. Блажкевич «Новий рік» Н.Забіла «Наша ялинка»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: Новий рік, снігова баба, ялинка, Дід Мороз, подарунки Слова, що позначають дію: співати, танцювати, дарувати Слова, що позначають ознаку предмета: великий, маленький, м'який, твердий
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: зірка, сніжки, Різдво, свічки, дітки, Дід Мороз, мішок Слова, що позначають дію: іти, рости, летіти, танцювати, співати, горіти, бігати
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє слова з конкретним значенням • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) 2. Формування категоріального значення слова • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації пов'язаної з діями, які можна виконувати під час Новорічних свят.
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Хто прийшов на свято?» Стимуляція вимови звука [ч]
8	Дрібна моторика пальців	Пальчикова гімнастика «Вітання» Викладання сніжинок з паличок
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична гра «Домалюй» (розвиток уяви)
10	Орієнтування у просторі та часі	Дидактична гра «Де заховався Дід Мороз?»

1	Тематичний матеріал	ЗИМА. НОВОРІЧНІ СВЯТА (ПОВТОРЕННЯ)
2	Літературно-дидактичне забезпечення	О. Богемський «Вже зима в дорозі» Л. Куліш-Зіньків «Зима» Н. Забіла «Наша ялинка» В. Бондаренко «Білий кіт», «Білий світ» В. Каменчук «Зайчикові вуха»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: зима, мороз, сніг, сніжинки, снігова баба, санки, гірка Слова, що позначають ознаку предмета: великий, маленький, холодний, теплий
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: сніг, поріг, іній, кіт, зима, ялинка, мороз, дорога, віз Слова, що позначають дію: падати, їхати, іти
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • Дитина розуміє слова з конкретним значенням • Дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) 2. Формування категоріального значення слова: • Дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації пов'язаної з діями, які можна виконувати під час Новорічних свят
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Хто прийшов на свято?» Стимуляція вимови звука [ч]
8	Дрібна моторика пальців	Пальчикова гімнастика «Сніжки»
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична гра «Що зайве?»
10	Орієнтування у просторі та часі	Дидактична гра «Знайди сніжинку»

1	Тематичний матеріал	ЇЖА
2	Літературно-дидактичне забезпечення	Українська народна пісня: «Печу, печу хлібчик» П. Демченко «Я печу, печу, печу» Потішка «Вари кашку» Потішка «Ладки-ладусі»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: їжа, каша, суп, вареники, вода, чай, сік, торт, молоко, хліб Слова, що позначають дію: їсти, пити, варити, готувати, пекти, смажити
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: бублики, мак, хлібчик, обід, калач, пиріг, каша, кухар Слова, що позначають дію: пекти, потрусити, варити, погодувати, їсти, пити
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє слова з конкретним значенням • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) 2. Формування категоріального значення слова • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації пов'язаної з діями, які можна виконувати під час приготування та споживання їжі Формувати вміння говорити елементарні фрази в межах предметно-практичної ситуації
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Наша Саша любить кашу» Стимуляція вимови звука [б]
8	Дрібна моторика пальців	Імітація ліплення вареників Дидактична гра «Зваримо суп»
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична гра «Так чи не так?» (розвиток логічного мислення)
10	Орієнтування у просторі та часі	Гра «Погодуємо ляльку»

1	Тематичний матеріал	ПОСУД
2	Літературно-дидактичне забезпечення	Українська народна казка «Лисичка і глечик» Закличка «Іди, іди дощику»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: посуд, каструля, ложка, виделка, ніж, чашка, миска Слова, що позначають дію: їсти, пити, варити
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: глечик, горщик, борщик, молоко, вода Слова, що позначають дію: взяти, поставити, жати, крутити, по бігти
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: <ul style="list-style-type: none"> • дитина розуміє слова з конкретним значенням • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) 2. Формування категоріального значення слова <ul style="list-style-type: none"> • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації пов'язаної з діями, які можна виконувати з посудом Формувати вміння говорити елементарні фрази в межах предметно-практичної ситуації
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Дружнє чаювання» Стимуляція вимови звука[ф]
8	Дрібна моторика пальців	Аплікація «Прикрась миску»
9	Розвиток психічних процесів	Розвиток логічного мислення та уваги
10	Орієнтування у просторі та часі	Дидактична гра «Запроси гостей до столу»

1	Тематичний матеріал	МЕБЛІ
2	Літературно-дидактичне забезпечення	С. Маршак «Звідки стіл прийшов» Потішка «Ладки-ладусі»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: меблі, диван, стіл, стілець, ліжко, шафа Слова, що позначають дію: вішати, ставити, сидіти, лежати Слова, що позначають ознаку предмета: м'який, твердий
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: стіл, стілець, диван, шафа, ліжко Слова, що позначають дію предмета: сидіти, лежати, прибирати, заважати, зустрічати, садити
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) • дитина розуміє і використовує слова, що позначають ознаку предмета 2. Формування категоріального значення слова: • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації пов'язаної з діями, які можна виконувати з меблями; розуміння простих речень на рівні контекстного мовлення
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Що в кімнаті?» Стимуляція вимови звука [с]
8	Дрібна моторика пальців	Складання розрізних картинок
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична гра «Продовж ряд» Дидактична гра «Що зайве?» (розвиток слухової уваги)
10	Орієнтування у просторі та часі	Орієнтування у просторі: «Вгорі-внизу» «Далеко-близько»

1	Тематичний матеріал	ТРАНСПОРТ ПОВІТРЯНИЙ
2	Літературно-дидактичне забезпечення	А. Барто «Літак» Б. Федчук «Шукаємо літак»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: небо, хмара, літак, крила, хвіст, кабіна Слова, що позначають дію: летіти
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: літак, мама, вертоліт, земля Слова, що позначають дію: політати, повернутись, вирушати, крутити
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє слова з конкретним значенням • дитина розуміє і використовує слова, що позначають ознаку предмета 2. Формування категоріального значення слова: • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формування варіативного значення слова: дитина називає предмет з декількома назвами
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації пов'язаної з діями, які можна виконувати з меблями Формування розуміння простих речень на рівні контекстного мовлення Формування вміння говорити елементарні фрази та речення в межах предметно-практичної ситуації
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Що в кімнаті?» Стимуляція вимови звука [с]
8	Дрібна моторика пальців	Складання розрізних картинок
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична ігри «Продовж ряд»
10	Орієнтування у просторі та часі	Орієнтування у просторі: «Вгорі-внизу» «Далеко-близько»

1	Тематичний матеріал	ТРАНСПОРТ ВОДНИЙ
2	Літературно-дидактичне забезпечення	Ю. Рібцун «Пароплав»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: кабіна, дорога, вода, палуба, гудок, ніс, штурвал Слова, що позначають дію: гудіти, плисти, «у-у-у»
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: моряк, матроси, палуба, качка, вода, дарунки, земля Слова, що позначають дію: плисти, везти, спішити, свистіти, вести, причалювати
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє слова з конкретним значенням • дитина розуміє і використовує слова, що позначають ознаку предмета 2. Формування категоріального значення слова: • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формування варіативного значення слова: • дитина називає предмет з декількома назвами
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації пов'язаної з діями, які можна виконувати з меблями Формування розуміння простих речень на рівні контекстного мовлення Формування вміння говорити елементарні фрази та речення в межах предметно-практичної ситуації
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «На чому я подорожую?» Стимуляція вимови звука [л]
8	Дрібна моторика пальців	Складання розрізних картинок. Виготовлення паперових корабликів
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична ігра «Що зайве?»
10	Орієнтування у просторі та часі	Орієнтування у просторі: «Вгорі-внизу» «Далеко-близько»

1	Тематичний матеріал	ТРАНСПОРТ НАЗЕМНИЙ
2	Літературно-дидактичне забезпечення	В. Паронова «Машина» Ю. Рібцун «Поїзд» Є.А. М'ястківський «Їде поїзд»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: велосипед, поїзд, вагон, колесо, дорога, кермо, вікно Слова, що позначають дію: їхати, стояти, сигналити, «бі-бі»
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: машина, поїзд, велосипед, вагон, дорога Слова, що позначають дію: їде, їхати, стояти, сигналити, «бі-бі»
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє слова з конкретним значенням • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) 2. Формування категоріального значення слова: • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації пов'язаної з діями які виконує автомобіль, велосипед, потяг Формування розуміння простих речень на рівні контекстного мовлення Формування вміння говорити елементарні фрази та речення в межах предметно-практичної ситуації
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Веселий потяг». Стимуляція вимови звука[x]
8	Дрібна моторика пальців	Будування машини з деталей конструктора.
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична. гра «Що змінилось?» Дидактична. гра «Чого не стало?» (ігри для розвитку пам'яті)
10	Орієнтування у просторі та часі	Закріплення понять «Далеко-близько»

1	Тематичний матеріал	МАМИНЕ СВЯТО (МОЯ МАМА)
2	Літературно-дидактичне забезпечення	І. Кульська «Мамине свято» О. Стрілець «Помічниця» Г. Демченко «Моя матуся» Т. Коломієць «Мамо мила»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: свято, мама, бабуся, жінка, сестра, подарунок, квіти Слова, що позначають дію: дарувати, любити, допомагати, малювати
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: матуся, дітки, дитсадочок, дочки, синочки, шийка, личко, мамине свято, подарунок, віршик Слова, що позначають дію: працювати, любити, обнімати, пригортати, знати
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє слова з конкретним значенням • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) 2. Формування категоріального значення слова: • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації, пов'язані з діями, які виконує мама Формування розуміння простих речень на рівні контекстного мовлення
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Моя матуся» Стимуляція вимови звука [м]
8	Дрібна моторика пальців	Виготовлення подарунків для мами
9	Розвиток психічних процесів	Розвиток загальної уваги Дидактична гра «Четвертий зайвий»
10	Орієнтування у просторі та часі	«Далеко-близько» «Високо-низько» «Вгорі-внизу»

1	Тематичний матеріал	ПРОФЕСІЇ НАШИХ БАТЬКІВ
2	Літературно-дидактичне забезпечення	Е. Санін «Кухар» Л. Ганяк «Лікар»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: лікар, вихователь, няня, кухар, логопед, продавець Слова, що позначають дію: лікує, читає, грається, готує, пече, співає, малює, допомагає
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: пиріг, каша, кухар, рот, бегемот, лікар Слова, що позначають дію: смажить, парить, пече
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє слова з конкретним значенням • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) 2. Формування категоріального значення слова: • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації, пов'язані з діями, які виконують люди різних професій Формування розуміння простих речень на рівні контекстного мовлення
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Стимуляція вимови звука [м]
8	Дрібна моторика пальців	Пальчикова вправа «Кухар»
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична гра «Чия річ?»
10	Орієнтування у просторі та часі	Дидактична гра «Коли це буває?»

1	Тематичний матеріал	ВЕСНА. ОЗНАКИ ВЕСНИ
2	Літературно-дидактичне забезпечення	К. Перелісна «Весна» Г. Бойко «Перші крапельки весни» О. Олесь «Все навколо зеленіє...»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: весна, сніг, струмок, хмара, дощ Слова, що позначають дію: іде, тане, гріє, тече, капає
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: сніг, сонце, травичка, сонечко, стріха, цуцик, лапа, гай, береза, зайчик Слова, що позначають дію: встає, буває, розтає
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє слова з конкретним значенням • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) 2. Формування категоріального значення слова: • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації Формування розуміння простих речень на рівні контекстного мовлення
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Весняна пісенька» Стимуляція вимови звука [з]
8	Дрібна моторика пальців	Пальчикова гімнастика «Квіти» Викладання квітів з насіння
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична гра «Що змінилось?»
10	Орієнтування у просторі та часі	Дидактична вправа «Знайди квіточку»

1	Тематичний матеріал	ВЕСНА. ДЕРЕВА
2	Літературно-дидактичне забезпечення	Л. Повх «Яблунька» Г. Бойко «Вишенька»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: дерево, гілка, листок, плоди, дуб, каштан, яблуня Слова, що позначають дію: рости, хитатися, шуміти, садити, поливати
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: весна, садок, листя, вишенька, земля, сила, яблунька Слова, що позначають дію: садити, шуміти, копати, радіти, рости, прикрашати
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє слова з конкретним значенням • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) 2. Формування категоріального значення слова: • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації, пов'язані зі змінами, які відбуваються навесні Формування вміння говорити прості речення (2-х слівне речення і фразу) в межах предметно-практичної ситуації
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Дерева» Стимуляція вимови звука [ш]
8	Дрібна моторика пальців	Викладання візерунків з плодів каштана, дуба
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична гра «Знайди помилку» (гра для розвитку логічного мислення)
10	Орієнтування у просторі та часі	«Високо-низько»

1	Тематичний матеріал	МЕШКАНЦІ ВОДОЙМ
2	Літературно-дидактичне забезпечення	Є. Гуцало «По дорозі лізе рак» В. Крищенко «Жабеня»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: риба, жаба, жабеня, черепаха, вода, сонце Слова, що позначають дію: стрибати, плавати, іти, сидіти
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: Жаба, жабеня, рак, солома, зеленярко, лелека Слова, що позначають дію: квакати, сидіти, скакати, тягати
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє слова з конкретним значенням • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) 2. Формування категоріального значення слова: • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації, пов'язані з діями, які виконують мешканці водойм Формування вміння говорити прості речення в межах предметно-практичної ситуації
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Жабка» Стимуляція вимови звука [к]
8	Дрібна моторика пальців	Пальчикова вправа «Рибка» Малювання за контуром
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична гра «Що змінилось?»
10	Орієнтування у просторі та часі	Дидактична вправа «Знайди рибку»

1	Тематичний матеріал	ВЕСНА. КВІТИ
2	Літературно-дидактичне забезпечення	Л. Повх «Ромашка» К. Перелісна «Пролісок» Потішка «Квіточки»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: квіти, квітка, кульбаба, листок, стебло, день, ніч Слова, що позначають дію: рости, пахнути, садити, поливати Слова, що позначають ознаки: великий-маленький
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: річка, квітонька, пелюстки, вітер, сніг, листочок, сонце Слова, що позначають дію: зривати, розкривати, закривати, засинати, тягнути
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє слова з конкретним значенням • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) 2. Формування категоріального значення слова: • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації, пов'язані зі змінами, які відбуваються навесні Формування розуміння простих речень на рівні контекстного мовлення
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Квіти» Стимуляція вимови звука [ф]
8	Дрібна моторика пальців	Пальчикова гімнастика «Квіточка».
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична гра «Знайди таку саму квітку» (гра для розвитку зорової уваги)
10	Орієнтування у просторі та часі	Орієнтування в часі: «День-ніч»

1	Тематичний матеріал	КОМАХИ
2	Літературно-дидактичне забезпечення	Н. Забіла «Бджілка» Л. Повх «Жук» Є. Гуцало «Метелик» М. Носов «Про комарика»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: комахи, бджола, метелик, комар, мураха, оса, жук Слова, що позначають дію: літати, сидіти, лазити
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: пташка, квіти, поле, соки, мед, жук, очі, плечі, земля, хлопець, коробка, вуса, дід, метелик, травиця, комар Слова, що позначають дію: літати, збирати, приносити, ходити, бігати, грати
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє слова з конкретним значенням • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) 2. Формування категоріального значення слова: • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації, пов'язані з діями, які виконують комахи Формування вміння говорити прості речення в межах предметно-практичної ситуації
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Жучок» Стимуляція вимови звука [ж]
8	Дрібна моторика пальців	Пальчикова гімнастика «Метелик» Пальчикова гімнастика «Бджілка» Пальчикова гімнастика «Комарик»
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична гра «Четвертий зайвий» Дидактична гра «Що далі?» (ігри для розвитку уваги)
10	Орієнтування у просторі та часі	Орієнтування у просторі: «Високо-низько» «Далеко-близько»

1	Тематичний матеріал	СВЯТО ВЕЛИКОДНЯ
2	Літературно-дидактичне забезпечення	К. Перелісна «Писанка» «Свято Паски»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: Великдень, свято, паска, церква, писанка Слова, що позначають ознаку предмета: великий, малий, красивий
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: писанка, пташка, хрестики, ялинки, яйця, свято Слова, що позначають дію: малювати, помагати, закінчити, написати, берегти, пекти
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє слова з конкретним значенням • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) 2. Формування категоріального значення слова: • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації Формування розуміння простих речень на рівні контекстного мовлення Формування вміння говорити елементарні фрази та речення в межах предметно-практичної ситуації
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Ідемо на свято» стимуляція вимови звука [п]
8	Дрібна моторика пальців	Розмальовування писанок
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична гра «Порівняй» Дидактична гра «Що змінилося?» Дидактична гра «Що не так?» (ігри для розвитку уваги)
10	Орієнтування у просторі та часі	Розуміння понять: «вечір, ранок»

1	Тематичний матеріал	РІДНИЙ КРАЙ МІЙ ДІМ
2	Літературно-дидактичне забезпечення	Гра «Моя сім'я» «Є у мене новий дім»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: дім, будинок, спальня, вітальня, кухня, ванна кімната Слова, що позначають дію: жити, спати, вітатися, їсти, митися, готувати, прибирати Слова, що позначають ознаку предмета: високий, низький
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: дім, спальня, ванна, дитяча, вітальня, меблі, матрешка Слова, що позначають дію: будувати, зайти, взяти, кружляти, придбати
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє слова з конкретним значенням • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) 2. Формування категоріального значення слова: • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації пов'язаної з діями, які виконують члени сім'ї Формування вміння говорити елементарні фрази та речення в межах предметно-практичної ситуації
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Що в шафі?» Стимуляція вимови звука[ш]
8	Дрібна моторика пальців	Пальчикова гімнастика «Сім'я»
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична гра «Кого не вистачає?» (гра для розвитку уваги)
10	Орієнтування у просторі та часі	Гра «Облаштуємо кімнату»

1	Тематичний матеріал	МОЯ СІМ'Я
2	Літературно-дидактичне забезпечення	А. Паронова « Я люблю» Потішка «Моя сім'я»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: син, дочка, брат, сестра, внук, внучка, мама, тато, бабуся, дідусь, я, імена членів сім'ї Слова, що позначають дію: малює, шиє, варить, пере, допомагає, грається
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: мама, тато, бабуся, дідусь, брат, колясочка, сестричка, школа, малята, колінця, ладоньки-ладусі Слова, що позначають дію: ходити, захищати, сварити, обійматися, гратися
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє слова з конкретним значенням • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) 2. Формування категоріального значення слова: • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації пов'язаної з діями, які виконують члени сім'ї
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Слухай та виконуй» Стимуляція вимови звука [e]
8	Дрібна моторика пальців	Пальчикова гімнастика «Сім'я»
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична гра «Кого не вистачає?» (гра для розвитку уваги)
10	Орієнтування у просторі та часі	Гра «Де мама?»

1	Тематичний матеріал	ВВІЧЛИВІ СЛОВА
2	Літературно-дидактичне забезпечення	Г. Бойко «Здоровим будь», «Привітання» В. Сухомлинський «Для чого кажуть спасибі» К. Перелісна «Доброго ранку»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: добрий день, добрий ранок, дякую, будь-ласка, пробачте Слова, що позначають дію: вітатися, дякувати, говорити
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: будь-ласка, сестричка, палички, рукавички, добрий ранок, добрий день, малята, спасибі Слова, що позначають дію: бажати.
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: • дитина розуміє слова з конкретним значенням • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) 2. Формування категоріального значення слова: • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації пов'язаної з діями Формування розуміння простих речень на рівні контекстного мовлення Формування вміння говорити елементарні фрази та речення в межах предметно-практичної ситуації
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Скажи лагідно» Стимуляція вимови звука [с]
8	Дрібна моторика пальців	Пальчикова гімнастика «Доброго ранку»
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична гра «Четвертий зайвий» (розвиток уваги)
10	Орієнтування у просторі та часі	Закріплення понять «Далеко-близько»

1	Тематичний матеріал	ПОВТОРЕННЯ ВЕСНА
2	Літературно-дидактичне забезпечення	Л. Повх «Ромашка» К. Перелісна «Пролісок» Потішка «Квіточки»
3	Словник до теми	Слова, що позначають назву предмета: весна, сонце, листя, дощ, квіти, земля, день Слова, що позначають дію: іти, шуміти, копати, радіти, рости, прикрашати
4	Словник до тексту	Слова, що позначають назву предмета: ніжка, річка, квітонька, око, бджола, пелюстки, вітер, голівки, пролісок, весна, сніг, листочок, сонце Слова, що позначають дію: зривати, розкривати, закривати, засинати, тягнути
5	Вимоги до засвоєння активного і пасивного словника	1. Формування розуміння конкретного значення слова: <ul style="list-style-type: none"> • дитина розуміє слова з конкретним значенням • дитина розуміє і використовує слова з конкретним значенням (аморфні і лепетні слова, що позначають ряди однорідних предметів і дій з ними) 2. Формування категоріального значення слова: <ul style="list-style-type: none"> • дитина розуміє перше узагальнене значення слів (іменники, дієслова) 3. Формувати вміння говорити елементарні фрази і речення в межах предметно-практичної ситуації
6	Формування елементарної фрази та речення	Формування розуміння елементарних фраз та речень на рівні предметно-практичної ситуації пов'язаної з діями Формування розуміння простих речень на рівні контекстного мовлення Формування вміння говорити елементарні фрази та речення в межах предметно-практичної ситуації
7	Стимуляція звуковимови у дітей	Гра «Весняна пісенька» Стимуляція вимови звука [ш]
8	Дрібна моторика пальців	Пальчикова гімнастика «Дощик» Малювання пальчиками
9	Розвиток психічних процесів	Дидактична гра «Знайди помилку»
10	Орієнтування у просторі та часі	Дидактична гра «Весняний візерунок»

МОВНО-ДИДАКТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ ЗА ЛЕКСИЧНИМИ ТЕМАМИ ЗГІДНО ПЕРСПЕКТИВНОГО ПЛАНУВАННЯ ВЧИТЕЛЯ-ЛОГОПЕДА

Перша іграшка дитини – її руки та пальці. Настає час, коли мама помічає, що її малюк, якому вже 3-4 місяці, розглядає свої пальчики, руки, подовгу рухає ними, бавиться. Вона пізнає навколишній світ через своє тіло. Чим більше дитина рухає пальчиками, тим краще розвиваються мозкові структури. Вважається, що ігри за участю рук та пальців сприяють гармонійному розвитку тіла, розуму, підтримують у робочому стані системи мозку.

Ефективність формування мовленнєвих умінь і навичок у дітей безпосередньо пов'язана зі станом розвитку дрібної моторики пальців рук. Досить відомим є той факт, що в дітей із мовленнєвими порушеннями спостерігається різного ступеня прояв загальної моторної недостатності, а також відхилення в розвитку тонких рухів пальців рук. Нині доведено, що рівень розвитку вищих форм пізнавальної діяльності залежить від стану рухового аналізатора в цілому, а особливо від рівня сформованості тонких рухів кистей та пальців рук.

Доведено, що саме в дитинстві, коли активно формуються мовленнєві зони, надзвичайно важливий вплив на їхній подальший розвиток мають імпульси, що надходять від пальців рук до кори головного мозку. Чим краще розвинуті пальчики малюка, тим легше він оволодіває мовленням. Саме тому, що рівень мовленнєвого розвитку дитини перебуває у прямій залежності від розвитку дрібної моторики, пальчикова гімнастика з дітьми-логопатами набуває особливого, корекційного спрямування. Як правило у таких дітей разом із недостатністю артикуляційної моторики спостерігаються порушення усіх компонентів моторики рук: тону, сили, точності рухів. Якщо своєчасно не здійснити цілеспрямовану, систематичну корекцію за допомогою вправ для рук, може відбутися вторинний недорозвиток складних диференційованих рухів, необхідних для набуття мовленнєвих навичок. Розвиток тонких рухів пальців рук є важливим ще й тому, що все подальше життя дитини потребує точних, злагоджених рухів для виконання різноманітних побутових і навчальних дій.

Формування правильної вимови у дітей – це складний процес, дитині потрібно навчитися керувати своїми органами мовлення, сприймати звернене до неї мовлення, здійснювати контроль за мовленням оточуючих та власним. В роботі з дітьми велику увагу необхідно приділяти розвитку функції дрібних м'язів рук. Рухи рук тісно пов'язані з мовленням, вони є одним з факторів його формування, а також стимулюють розвиток центральної нервової системи і прискорюють розвиток мовлення дитини.

Пальчикові ігри дають можливість батькам, вчителю-логопеду і вихователям гратися з малюками, радувати їх, одночасно розвиваючи мовлення і дрібну моторику. Завдяки таким іграм дитина отримує різноманітні сенсорні враження, у неї розвиваються уважність і здатність

зосереджуватися. Такі ігри формують добрі взаємини між дітьми, а також – між дорослим і дитиною. Пальчикові ігри спонукають дітей до творчості й у тому випадку, коли дитина придумує до текстів свої, нехай навіть не дуже вдалі рухи, їй слід хвалити і просити, по можливості, продемонструвати свої творчі досягнення, наприклад, татові або бабусі.

Важливо пам'ятати, що активність і інтерес дітей на заняттях визначається різноманітністю діяльності. Всі діти люблять грати. Схильність дітей до ігор в дошкільному віці можна і потрібно використовувати під час занять. Гра – двигун творчості, активної діяльності, самопізнання і самовираження. Крім того, ігри позитивно впливають на психічний розвиток дитини, що важливо в корекційній роботі з дітьми з порушенням мовленнєвого розвитку.

Враховуючи вікові особливості дітей та необхідність формування у них немовленнєвих процесів, на логопедичних заняттях широко використовуються ігрові моменти, різноманітні вправи на розвиток психічних процесів, а саме пам'яті, мислення, уваги, а також ігри та вправи для розвитку дрібної моторики пальців рук.

У процесі таких занять вирішуються завдання сенсорних еталонів: форми, величини, кольору; розвиваються дотикові відчуття; дрібна моторика рук; естетичні смаки; виховується охайність; формується вміння доводити розпочату справу до кінця; удосконалюються комунікативні навички; формується вміння самостійно орієнтуватися у завданні.

Проблема розвитку дрібної моторики з багатьох причин є актуальною й сьогодні. Насамперед зауважимо, що в повсякденному житті більшість дітей дошкільного й молодшого шкільного віку зазнають усіляких труднощів при здійсненні тонких рухів рук. Більш характерні з них такі: порушення регуляції довільних рухів, недостатня координація та чіткість виконання, труднощі переключення з одного руху на інший та автоматизації нового руху, наявність супутніх рухів, зволікання, хаотичність, неузгодженість.

Таким чином, що більше дрібні рухи підвладні руці, то ліпше прогресує розвиток розумової та мовленнєвої діяльності. Рухи пальців і кисті рук дитини мають особливу розвивальну дію. Отже, рухова активність кисті збільшує запас слів, сприяє їх осмисленому використанню. Завдяки розвитку пальців у мозку формується проекція «схеми людського тіла», а мовленнєві реакції знаходяться у прямій залежності від тренуваності пальців. Зазвичай, комплекси пальчикової гімнастики використовують вчителі-логопеди для усунення мовленнєвих порушень у дітей.

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: ДИТЯЧИЙ САДОК. МОЯ ГРУПА

Дитсадок

Дитсадок – веселий дім
Тут робота є усім.
Тут майструють,
Тут будують.
Лисові хвоста малюють,
З пластиліну ліплять вовка.
Швидко шиють нитка й голка,
А тому батьки і мами,
І сестрички із братами,
І бабусі, й дідусі –
Дитсадочок люблять всі.

П. Король

Здрастуй, хлопчику маленький

Здрастуй, хлопчику маленький!
Йди в кімнату, ручку дай.
Хоч у нас ти і новенький –
Не соромсь, за стіл сідай.
Будеш снідати із нами:
Ось оладки, осьде чай.
Плачеш? Хочеться до мами?
Ой, не треба, не скучай!
В нас ведмедик є і м'ячик.
Коник он стоїть в кутку...
Подивись, ніхто не плаче
У дитячому садку.

М. Познанська

Новачок Тарас

Ой, який хороший
Хлопчик є у нас!
В групі – наймолодший,
Звуть його Тарас.
Він в садку дитячим
Тільки перший раз.
Грається, не плаче
Новачок Тарас.

М. Познанська

Наш Іванко в дитсадку

Наш Іванко в дитсадку –
Як барвінок у вінку,
А навколо нього друзі –
Як весною квіти в лузі.
Завели швидкий танок,
Звеселили дитсадок.

І. Блажкевич

Тітка Даша

Тітка Даша в дитсадку
Варить кашу в казанку.
Каже Саша: – Буде каша!
Кашоварить тітка Даша.

І. Гущак

Потішка «Ладки-ладусі»

- Лади-лади-ладусі,
Де були?
- У бабусі.
- Що їли?
- Кашку.
- Що пили?
- Бражку.
Кашка солоденька,
Бабуся добренька.

- Лади-лади-ладусі,
Де були?
- У бабусі.
- Що їли?
- Кашку.
- Що пили?
- Бражку.
- Що на закуску?
- Кислу капустку.

Пальчикова вправа «Іграшки»

Дитсадок веселий дім
Буде весело у нім!
Я побачив гарний дім.
Хто живе у домі тім?
Здогадався, мабуть, тут
Гарні діточки живуть.
Дитсадок – веселий дім,
Буде весело у нім!
В дитсадок іти пора!

*Стулити кінчики пальців
обох рук під кутом, ніби «дах»*

*Вказівний палець
правої руки піднімаємо вгору*

Пальчикова вправа «Спати, спати вже пора»

Цей ось пальчик спочивав,
Цей ось пальчик задрімав,
Цей ось пальчик в ліжко ліг,
Цей ось пальчик раптом плиг.
Тихше, пальчик, не стрибай,
Братикам поспати дай.
Встали пальчики. Ура!
В дитсадок іти пора!

*Загинати пальчики
правої руки
на кожен рядок*

Пальчикова вправа «Спати, спати вже пора»

Туп-туп-туп! Там і тут
До садочка діти йдуть.
Не біжать, не кричать,
Лиш ніжками тупотять

*Вказівний і середній пальці
правої (лівої) руки
«ходять», «бігають»
по столу*

Мовленнєва гра «Відгадай чий голосок»

Діти утворюють коло. У центрі кола дитина із зав'язаними очима. За сигналом вихователя всі діти йдуть по колу, промовляючи:

Ти (ім'я дитини) у гаю,
Ми гукаємо: - Ау,
Оченята ти заплющ, зачекай,
Хто гукав тебе ану відгадай.

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: ДИТЯЧИЙ САДОК. ІГРАШКИ

Перу, перу платтячко

Перу, перу платтячко
І хустинки
Для моєї лялечки,
Для Маринки.
Перу, перу платтячко
І співаю,
У вікно на сонечко
Поглядаю.
Вийди, вийди, сонечко,
З-за хмаринки, -
Хай висохне платтячко
Для Маринки.
Буду, буду платтячко
Прасувати,
Буду мою лялечку
Одягати.

Г.Бойко

Ведмедик

Впав ведмедик на підлогу,
Відірвали йому ногу...
Все одно мені найкращий,
Не віддам його нізащо.

А. Барто

Ведмедики

Я ведмедиків взяла,
Посадила до стола,
Стала медом частувати:
- Пригощайтесь, ведмедята!
А ведмедики сидять
І нічого не їдять:
Скуштувать медку охота –
Та відкрити не можуть рота!

Г.Бойко

М'ячик

Наша Таня гірко плаче:
Упустила в річку м'ячик.
- Годі, Танечко, не плач:
Не потоне в річці м'яч.

А. Барто

М'яч

Мій
Дзвінкий
Веселий
М'яч.
Ти куди
Помчав
Навскач?
Голубий,
Червоний,
Стій!
Не догнати
Тебе
Прудкий.

С. Маршак

Конячка

Я люблю конячку сиву,
Причешу їй гарно гриву,
Гребінцем пригладжу хвостик
І поїду верхи в гості!

А. Барто

Моя ляля

Є ляля у мене,
Похожа на мене,
Ну, просто як менша сестричка моя:
В обох нас косички,
В обох круглі личка,
І навіть всміхається ляля, як я.
Однакові очі і в неї, і в мене;
Однакові плаття: зелене й зелене.
І в неї косинка, і в мене косинка,
І навіть зовуть нас:
Маринка й Маринка.

М. Познаньська

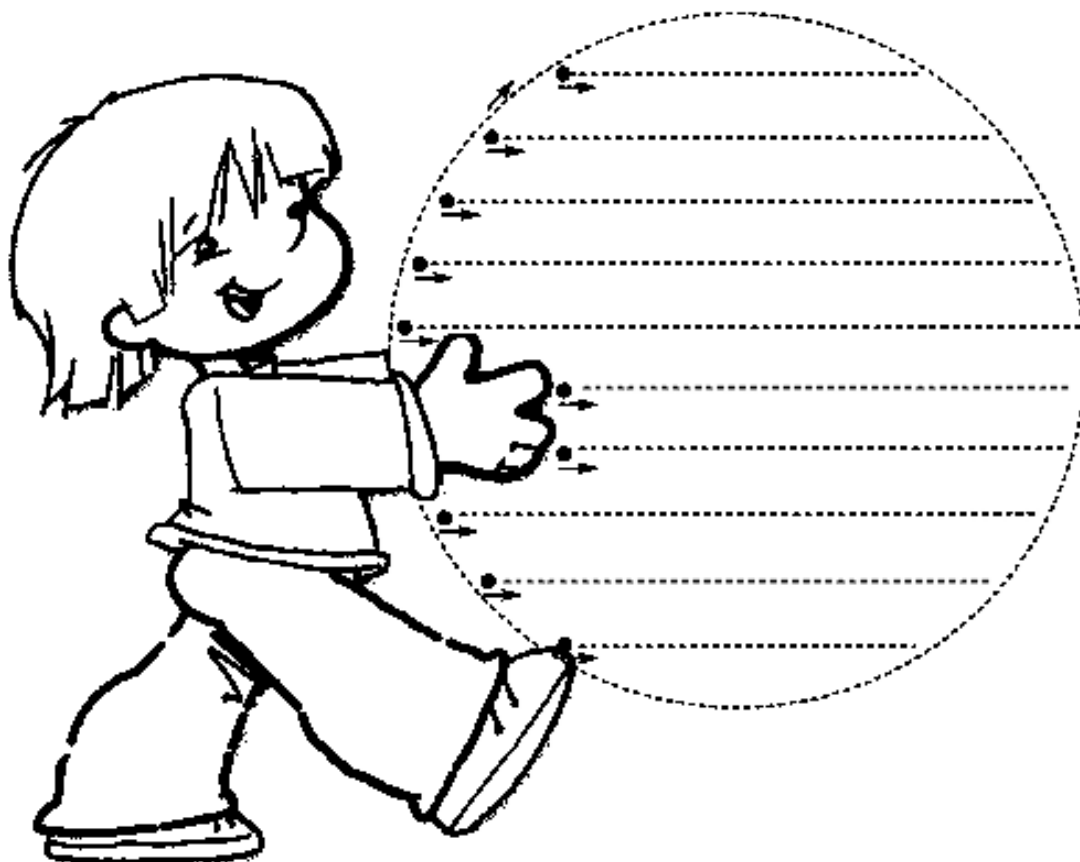
Пальчикова вправа «Іграшки»

Не вгадать тобі нізащо,
яка іграшка найкраща.
Іграшками залюбки
бавляться всі малюки.
Так ось у сопілку грають,
Так ведмедика гойдають.
А машину так ведуть
У казкову дальню путь.
Так ось дзигу запускають,
Так ось кубики складають
Ляльку заплітають так.
Нам без іграшок ніяк!

*рухати вказівним пальцем
із сторони в сторону
Плескати
в долоньки,
імітувати гру на сопілці,
«колихати» уявного ведмедика,
імітувати, що
крутимо кермо,
імітувати запуск дзиги,
ставити кулачки один на один,
крутити кулачки один навколо одного,
розводити руки в сторони*

Дидактична гра «Що зникло?»

Вихователь виставляє на столі іграшки, називає їх, пропонує запам'ятати. Потім діти заплющують очі, а вихователь ховає один з предметів. Діти відкривають очі та називають іграшку, яка зникла.

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: МОЯ СІМ'Я

Мама

Ще в колисці немовля
Слово «мама» вимовля.
Найдорожче в світі слово
Так звучить у рідній мові:
Мати, матінка, матуся,
Мама, мамонька, мамуся! -
Називаю тебе я,
Рідна ненечко моя!

В. Гринько

Тато

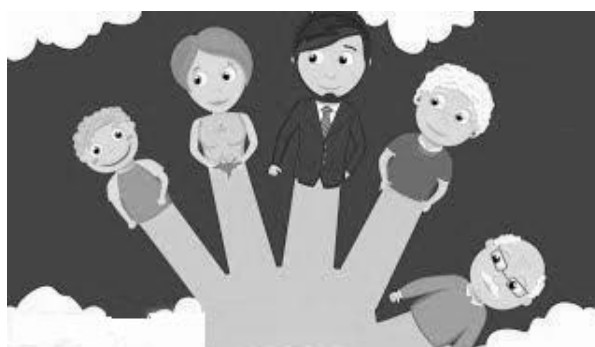
Мій тато добрий і ласкавий,
Всміхнеться – сонце гріє,
Він різні гарні ігри-забави
Придумати уміє.
Я кожного шаную тата,
Хоч як їх скрізь багато,
Та лиш таким хотів би стати
Розумним, добрим і завзятим,
Як мій, мій рідний тато.

Р. Завадович

Бабусині казки

Ой, нема миліше,
Нема веселіше,
Як в бабці в гостині, –
Медом нагодує,
Солодко цілує
Личенько дитині.
Яблучок нав'яже,
Казочку розкаже,
Ще й лялечку справить, –
Бабуся радіє,
Сама молодіє,
Коли внучків бавить.

М. Підгірянка

Пальчикова вправа «Пальчики»

Задрімав мізинчик трішки,
Безіменний – стриб у ліжко,
А середній там лежить,
Вказівний давно вже спить.
Вранці всі вони схопились враз –
В дитсадочок бігти час.

*По черзі загинаємо
пальчики до долоні.
Потім великим пальцем
торкатися всіх інших –
«будимо». Розкриваємо
всі пальці «враз»*

Пальчикова вправа «Отака у нас сім'я»

Мама, тато, дід, бабуся –
Всіх назву не помилюся.
Старший братик і сестричка –
В нас сімейка невеличка.
Не спиняйте, бо зіб'юся:
Мама, тато, дід, бабуся...
Старший брат, сестричка і я –
Отака у нас сім'я.
Нам лічилочку на «сім»
Повторити треба всім.

*Вказівним пальцем
правої (лівої) руки
по черзі торкатися
всіх інших*

Пальчикова вправа «Моя сім'я»

Оцей пальчик мій дідусь,
Оцей пальчик моя бабуся.
Оцей пальчик мій татусь,
Оцей пальчик моя матуся.
Оцей пальчик Я
Ось і вся моя сім'я!

*Згинати
і розгинати
пальці руки починаючи
з великого.
Плескати в долоні*

Дідусь

Є в дідуся добре діло:
Сад розводить на горбку.
Квітнуть вишні біло-біло
В дідусявому садку.
І ніхто не відгадає,
Якщо дід вас вигляда,
Чи то вишня розквітає,
Чи в дідуся борода.

Ю. Гойда

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: ОВОЧІ

Квасоля і горох

Ось квасолька і горох,
Бачте родичі: в обох,
Круглі зернятка уряд
У стручках зелених сплять.

О. Журлива

Пальчикова гра «Завозить осінь до комори».

На кожен назву городини загинати пальчики руки (почергово).

Завозить осінь до комори
Кавуни й помідори,
Баклажани й огірки.
І вантажить гарбузи
На машини і вози.

Пальчикова вправа «Капуста»

Так капусту шаткували,
Так ми сіллю посипали,
Потім віджимали
Купками складали
В бочку заштотвали
Кришку закривали

*долонями імітувати рухи тертки
пальці зібрані «щипкою», «солимо»
долонями імітувати віджимання
долонями імітувати купки капусти
рухи обох рук вверх, вниз
стукати кулачками один над одним*

Морквина

У городі
шум-шум-шум,
Зайка-зайка:
хрум-хрум-хрум,
Стриб-стриб-стриб
по пнях, по пнях,
З'їв морквину –
ням-ням-ням!

Пальчикова вправа «Овочі»

На город ідуть малята,
Будуть овочі збирати:
Огірочок, картоплина,
Морква, ріпа, цибулина.
Поможіть порахувати,
Скільки овочів, малята?
Один, два, три, чотири, п'ять.

*Крокувати другим і третім
пальцями (однієї або обох рук)
загинати по черзі всі пальчики
однієї або обох рук
тримати
кулачки
розгинати пальчики по черзі*

Пальчикова вправа «Скільки овочів?»

Вийшла бабця на город
Зі своєї хати,
Щоб собі на борщ смачний
Овочів набрати.
Назбирала: бурячок,
Картоплю, цибулю,
Морквину, помідор –
Та все у каструлю.
Діточки, а нумо разом
Полічіть швиденько,
Скільки овочів зібрала
Для борщу старенька.

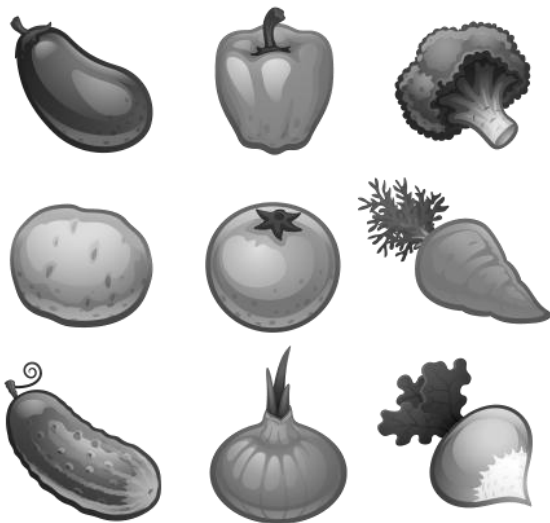
*Крокувати другим і третім
пальцями (однієї або обох рук)

загинати по черзі
всі пальчики однієї
або обох рук

тримати кулачки
розгинати пальчики*

Дидактична гра «Впізнай за смаком»

Дорослий зав'язує дитині очі хусточкою та дає скуштувати шматочок якогось овочу. Дитина впізнає овоч на смак.

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: ФРУКТИ

Мовленнєва гра «Ми – кухарі».

Ми веселі кухарі,
Страви знаєм будь-які
А щоб їх приготувати,
Треба фрукти пригадати.
(Діти згадують назви фруктів)

Пальчикова гра «Плодопад»

Обидві руки до ліктя та долоні притиснуті зовнішнім боком одна до одної. Пальці розведені й підняті догори. Ворушити ними, ніби листячком. На кожну назву фрукта загинати палець правої руки, починаючи з великого.

Вас чекає сад гостинний,
Там плодів – потік невпинний.
Плодопад рясний у нас рушив:
У траві є абрикоси, груші,
Сливи, яблука, горіхи...
Усім для радості та втіхи.

*Стискати
пальці
в кулак і
розтискати їх*

Пальчикова вправа «Апельсин»

Ми ділили апельсин
Нас багато, він один.
Скибка для їжаченяти,
Скибочка для кошеняти,
Скибочка для цуценяти,
Скибочка для каченяти,
Ця для бобрика малого,
Ну, а вовкові нічого
Ох і лютий він малята,
Нумо в хатку всі тікати.

*Імітувати нарізання апельсина,
показати всі пальчики, потім –1,
по черзі
розгинати
пальчики
з кулачка,
починаючи
з великого,
показати «зуби» руками,
Скласти дві руки над головою,
ніби «дах».*

Абрикоса

Вже півень на воротах
Кричить: "Ку-ку-рі-ку!
Розквітла абрикоса
У нашому садку!"
Навколо абрикоси
Під музику бджоли
Взялися ми за руки
І пісню завели.

А. Качан

Яблучко

Що за гуркіт – бум-бум-бум –
Яблучко впало!
У травичці яблучко знайдемо
Щоб не пропало.

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: ЧАСТИНИ ТІЛА

Хвалилася дівчина

«В мене коса до пояса.
В мене личко, як яблучко.
В мене очки, як терночок.
В мене брівки, як шнурочок».
О. Олесь

Доня хоче спати»

У моєї доні
Оченьята сонні,
Рученьки, мов з вати, –
Доня хоче спати,
Ніч прийшла тихенька,
Спи, моя гарненька!
П. Воронько

Потішка «Водичко»

Водичко, водичко,
Умий мені личко,
Щоб сяяли очки,
Червоніли щічки,
Щоб ротик сміявся,
Щоб зубчик кусався.
Ай, лади, лади, лади
Не боїмося ми води,
Чисто вмиваємось,
Мамі усміхаємось.

Водичко, водичко,
Помий Галі ручки,
Біленькі, маленькі,
Щоб були чистенькі.
Водичко, водичко,
Умий Галі личко,
Рум'яне та біле,
Як яблучко спіле.

Частина тіла

Є у нас голова, справа вухо, зліва – вухо,
Ротик є – він співає, язичок – ним рухай.
Носик є – розітремо. Очка два – поглянемо вгору.
Потім вниз, руки зведемо у одну велику гору.
Ще живіт є у нас. Любить він поїсти трішки.
Ніжки є, через весь клас ми пройдемо ними пішки.
Ось такі ми малюки, вчитись будем залюбки.

Психогімнастика

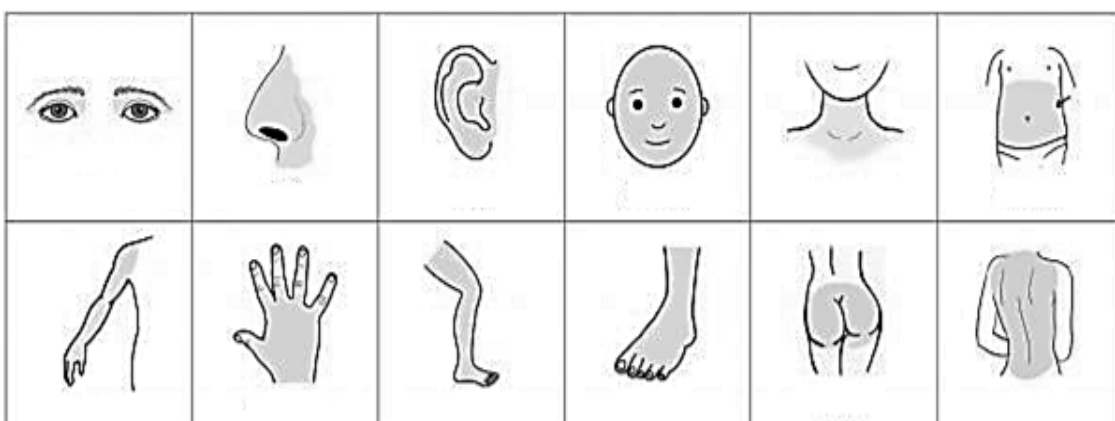
Здрастуйте долоньки!
Здрастуйте ніжки!
Здрастуйте щічки!
Здрастуйте губки!
Здрастуйте зубки!
Здрастуй мій носик!
Здрастуйте дітки!
Доброго дня усім!

*Плескають в долоні
Притупують ногами
Погладжують щоки
Стискають і розтискають губи.
Клацають зубами.
Погладжують носик*

Пальчикова вправа «Миємо руки»

Узяли духмяне мило,
Добре руки з ним помили.
Полетіли від води
Бризки з рук туди-сюди.
Рушничок я свій беру,
Швидко ручки обітру.

*ритмічно потирати долоні,
наче миємо руки,
імітація струшування води з рук
імітація витирання рук.*

Пальчикова вправа «Пальчиків дружня сім'я»

Пальчики наші –
Дружня сім'я,
Кожен з них має
Своє ім'я:

Мізинчик, безіменний,
Середній, вказівний,
І великий палець
В мене – ось такий.

*тримати кулачки
розгинати пальчики*

*вказівним пальцем
правої руки по черзі
торкатися пальців
лівої руки, починаючи з мізинця.*

Пальчикова вправа «Пальчик, пальчик»

Пальчик, пальчик, де ти був?
Я з цим братцем в ліс ходив,
А з цим братцем борщ варив,
А з цим кашу куштував,
А з найбільшим заспівав.

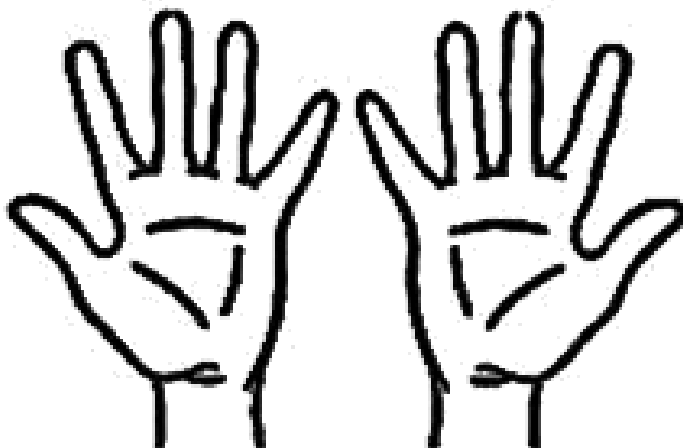
*беремо мізинчик
беремо безіменний пальчик
беремо середній пальчик
беремо вказівний пальчик
беремо великий пальчик*

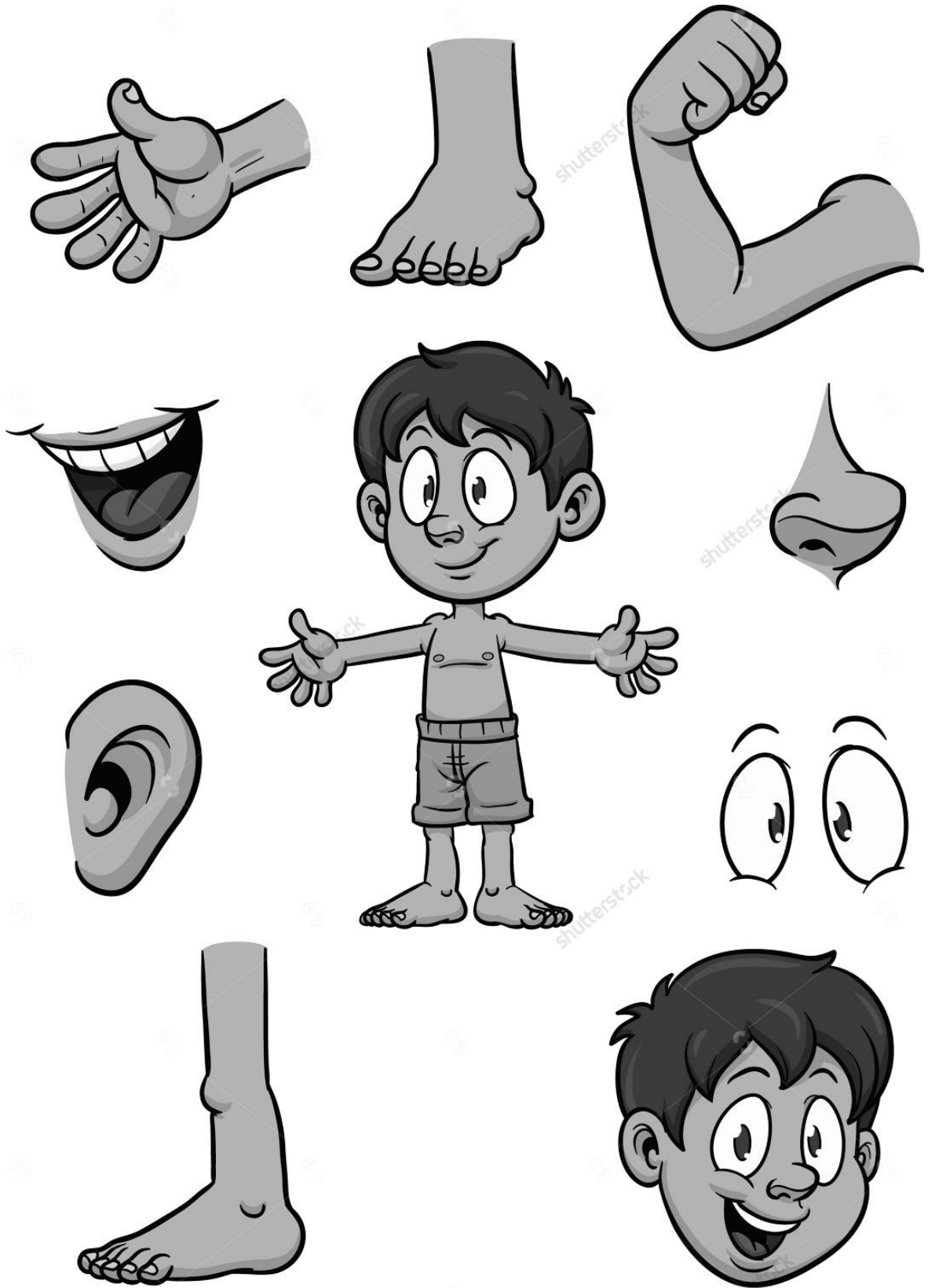
Пальчикова вправа «Скільки пальчиків у мене?»

Ось моя долонька
І пальчиків п'ять.
Кожного по імені
Можу я назвати:
Це – великий, вказівний,
Це – середній, безіменний,
І мізинчик є малий –
Скільки пальчиків у мене?

*показати долоньки,
пальчики розігнуті вверх*

*показувати пальчики
по черзі*

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: СВІЙСЬКІ ТВАРИНИ

Фізкультхвилинка

Мишки йдуть, ступають кроком.

Не збудити б ненароком...

У кутку дримає кіт.

Гей, навшпиньки, тихий хід!

Гра «Хто пасеться на лузі?»

Запропонувати дітям прослухати рядок вірша і додати закінчення останнього слова. Показати на малюнку... коней (кіз, корів)

Ой, на лузі, там пасуться ко...	... коней – коні
Ой, на лузі, там пасуться ко...	... кіз – кози
Ой, на лузі, там пасуться ко...	... корів – корови

Правильно корови. Пийте, дітки, молочко, будете здорові!

Дидактична гра «Добери пару»

Вправляти дітей у називанні свійських тварин, їхніх дитинчат

Корова – теля

Кінь – лоша

Собака – цуценя

Кішка – кошеня

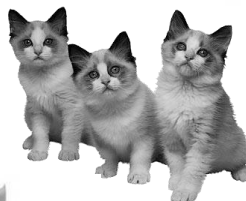
Мовленнєва гра «Хто як розмовляє?»

Діти наслідують «мовлення» свійських тварин.

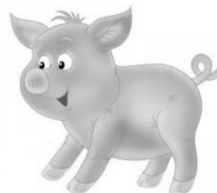
Загубились цуценята,
Кличуть маму, кличуть тата.
Як?

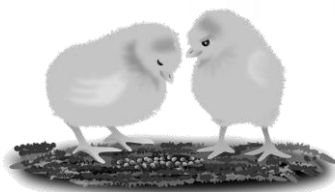
А у киці дітки чемні,
Розмовляють так приємно.
Як?

Поросятко кличе друзів,
Щоб погратися на лузі.
Як?

А малята наші знають,
Як курчата співають.
Як?

Народна рухлива гра «Кіт Опанас»

Проказавши лічилку, когось одного обирають за «кота Опанаса». Зав'язують йому хустинкою очі, стають довкола, й усі гуртом промовляють текст. Після слів дітей Опанас, розчепірівши руки, намагається зловити кого-небудь. Хто попався, той і стає за кота Опанаса.

- Гей ти, коте Опанасе,
Тож лови всіх без упину,
Не впіймаєш нас одразу,
Не скидаючи хустину.

Мовленнєва гра «Ми по колу йдемо!»

Діти вибирають «кота» і стають навколо нього, взявшись за руки.

Йдуть по колу та промовляють:

Ми по колу йдемо,
В коло котика звемо.
Хтось з дітей кличе: «кс-кс-кс!».

- Котику, не підглядай, -
Хто це кличе - відгадай!

Можна вживати кличку тварини «Котику Мурчику!»

Коза

Кізонька рогата,
Сива, борода!
Розкажи нам, де була?
Що ти їла, що пила?
Подружись із нами,
Та не бийсь рогами: ме-е-е.

М. Познанська

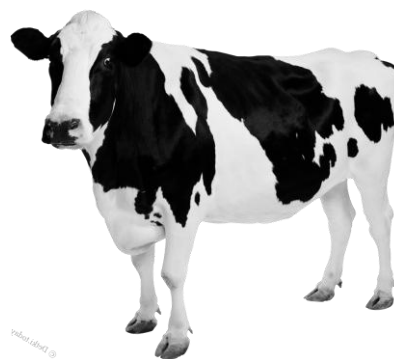

Іде коза рогатая,
Іде коза вухатая
До діточок маляточок .
Ніженьками «туп-туп»,
Віченьками «луп-луп».

Корівка

Ти, корівонько, чому
Все говориш «му» та «му»?
Певне, їсти хочеш, Лиско?
На лужок піди, він близько.
Та гляди, не забувай:
Молочка, корівко, дай!

М. Познанська

Кізоньки-брикалочки

У Милочки й Наталочки
Є кізоньки-брикалочки.
В них гостренькі ріжки,
І тоненькі ніжки.
Кізоньки брикали,
Грядки потоптали.
- Батіжок, батіжок,
Жени кізок на лужок!

М. Познанська

Коник гривною трясє

Ходить коник по лужку,
По зеленім бережку.
Коник сам себе пасє,
Коник гривною трясє.
Золота вуздечка – брень!
Золота підківка – дзень!

Г. Демченко

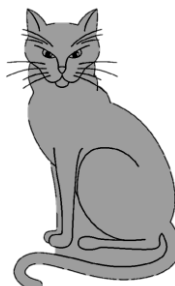
Коли киця любить, а коли сердиться

Киця любить, як по спинці
Гладжу киценьку свою,
Як дарую їй гостинці,
Кашку, молочко даю.

Киця сердиться на мене,
Як смикну її за хвіст;
Очі зробляться зелені,
І не п'є тоді й не їсть.

М. Познанська

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: ДИКІ ТВАРИНИ

Українська народна мовленнєва гра «Була в лісі»

Грають двоє. Одна дитина запитує, а інша відповідає.

- Була в лісі?
- Була.
- Рубала дрова?
- Рубала.
- Бачила вовка?
- Бачила.
- А боялася його чи ні?
- Ні.

При цьому махають хустинкою перед очима іншої дитини. Якщо та не кліпне очима – не боїться, а кліпне – боїться.

Фізкультхвилинка

Зайчик сірий умивається,
Певне, в гості він збирається.
Вимив носик, вимив ротик,
Витріпав і вимив хвостик.
Вимив він обидва вуха
Й рушником їх витер сухо.

Наслідують

Наслідують

Наслідують

Труть дужче вуха

Пальчикова гра «Їде білка своїм возом»

На кожен назву тварини загинати пальці, починаючи з великого.

Їде білка своїм возом.

Каже: – Я підвезти можу
Лисичку-сестричку,

Мишку невеличку,

Вовчика зубатого,

Зайчика вухатого.

Журився їжачок

Ой журився їжачок,
Що багато колючок
На його свитині.
Не було б тих голочок –
Він катав би діточок
День і ніч на спині!

П. Ребро

Лічилка для закріплення навичок лічби

Раз, два, три, чотири, п'ять
Вийшов зайчик погулять.
Горобчика, синичку,
Ведмедя товстоп'ятого,
Ще й зайчика вухатого.
Як нам бути, що робити?
Треба зайчика зловити.
Будем знову рахувати:
Раз, два, три, чотири, п'ять.
- Поясни мені: чи важко
- Відрізнити від звіра пташку?
- В птаха дві ноги, а в звіра,
- Знають добре всі, – чотири.

Зайчик

Довгі вуха, куций хвіст,
Невеличкий сам на зріст.
На городі побував –
Нам капусту попсував.
Довгі ноги – скік та скік...
Ми погнались –
Він утік... (Зайчик)

Зайчик-побігайчик

Біг у лісі
Сірий зайчик,
Сірий зайчик
Побігайчик...

Зайченятко

– Ой маленьке зайченятко,
Де твоя домівка-хатка?
– В мене хатка за горбочком
Під ялинкою й дубочком.

Білочка

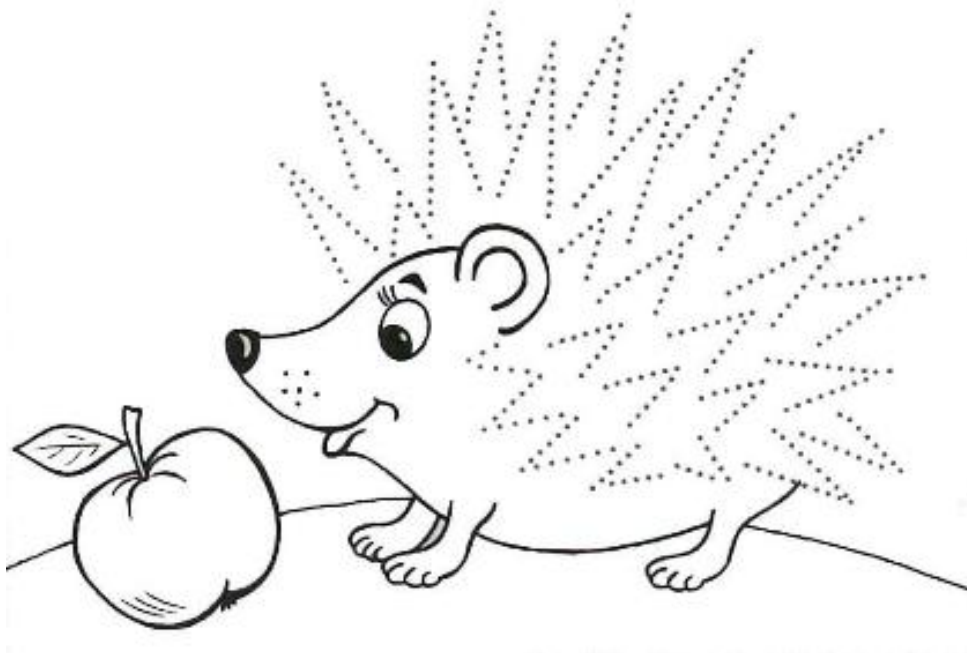
Хвіст трубою, спритні ніжки –
Плиг із гілки на сучок! –
Носить білочка горішки
В золотий свій сундучок.
В неї й очі, мов горішки,
Кожушинка хутряна,
Гострі вушка, наче ріжки,-
У дуплі живе вона.

М. Познанська

В гостях у білочки

У рудої білочки
Дуже гарні діточки.
Одне, як мізинчик,
Сіло на ослінчик.
Друге, як грибочок,
Сіло на горбочок.
А третє, як мишка,
Ухопило книжку,
Сторінки гортає,
Казочку читає.

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: ПТАХИ

Чому чапля стоїть на одній нозі

Чапля зшила черевички
І мерщій пішла до річки.
– Чапу-чапу, чапу-лапу,
В мене гарні черевички.
Поки хвалилась, ходила,
Черевичок загубила.
І стоїть вона в лозі
На одній своїй нозі,
Другу вгору підіймає –
Черевичка немає.

П. Воронько

Сорока-ворона

Сорока-ворона.
На припічку сиділа.
Діткам кашку варила.
Підіть, дітки, по водицю!
І цьому дам, і цьому дам,
А цьому не дам:
Він дров не рубав,
В хату не носив, печі не топив,
Води не носив, діжі не місив,
Каші не варив, хліба не ліпив,
В піч сажав, кашу доїдав.

Сорока- ворона
На припічку сиділа,
Діткам кашку варила.
– Цьому дам, цьому дам,
Цьому дам і цьому дам;
А цьому не дам.
Бо цей товстун
Дров не носив,
Діжі не місив,
Хати не топив,
Діток гулять не водив
Справжній лежень.

Ой, не жарти

Ой, не жарти, не сміх –
Уночі випав сніг.
Вийшов рано в двір Гусак,
Міряв сніг і так, і сяк.
І поважно мовив він:
- Випав сніг до колін.
Качка снігом побрела:
- Ках! Тут буде до крила!
Як поміряв Горобець
По двору з кінця в кінець
Із підстрибом – гоп та гоп!
Каже: - Сніг – по самий дзьоб!

Совушка-сова

Совушка-сова,
Велика голова,
На пеньку сидить,
Головою вертить,
Оченьятами хлоп-хлоп!
Ніжками топ-топ!
Совушка-совушка,
Велика голівонька!
Де ти жила,
Де ти бувала?
- Жила я, совушка,
Велика голівонька,
У темних лісах,
У глибоких дуплах.
Ах ти, совушка-сова,
Ти, велика голова!
Ти на дереві сиділа,
Головою ти вертіла -
На траву звалилася,
В яму покотилася!

Пальчикова гра «Сова»

У сови – великі очі,
Спати вночі вона не хоче,
Уважно подивляється:
- Де мишка ховається.

*пальцями утворити два
кола, що з'єднані між собою*

Пальчикова гра «Пташка»

Пташка тихенько
В гніздечку сиділа.
Раптом розправила крила
І полетіла.

*руки схрестити в зап'ястях,
великі пальці зчеплені,
інші ритмічно рухаються,
як крила пташки*

Пальчикова гра «Скільки горобчиків»

Цінь! – горобчик прилетів
Цінь! – і братик поруч сів.
Цінь! – іще два на гілках.
У сіреньких кожушках.
Он вже скільки стало їх –
Полічи, будь ласка, всіх!

*усі пальчики стиснути в
кулачок, потім по черзі
розтискати, починаючи з
мізинчика*

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: СВІЙСЬКІ ПТАХИ

Качечка

Ой качечко, поведи
Каченяток до води.
Хай рясочки покуштують,
Хай рибкою поласують.
Ой качечко, поведи.
О. Олесь

Гуси-гусенята

Гуси-гусенята
На ніжки
Одягли червоні
Панчішки.
І пішли рядком
До корита
Свіжої водиці
Попити.

М. Познанська

Гусенята

Напились води
Гусенята,
Почали купатись,
Пірнати.
Гуси-гусенята
Сердиті:
Дуже близько дно
У кориті.

Курка і курчата

Ой, ходила курочка по двору
Та водила курочка дітвору.
А то все курчаточка ще й малі,
Отакі завбільшечки від землі.
К. Перелісна

Півник

Півник гарну книжечку,
Роздивлявся в ліжечку
А коли стулились очі,
Захропів посеред ночі.
Як проснувся – то у крик:
- Ку - ку - рі - ку!
Ку - ку - рік!
Мене люди засміють,
Мене кури заклюють,
Ще й собачка скаже: «гав! –
Півень раночок проспав!»

Л. Куліш-Зіньків

Півникове горе

У півника горечко,
Заболіло горлечко.
Він холодну воду пив,
На морозі походив.
А курочка кудкудаче,
Біля півника аж плаче:
- Не пий, півнику, води,
На морозі не ходи!

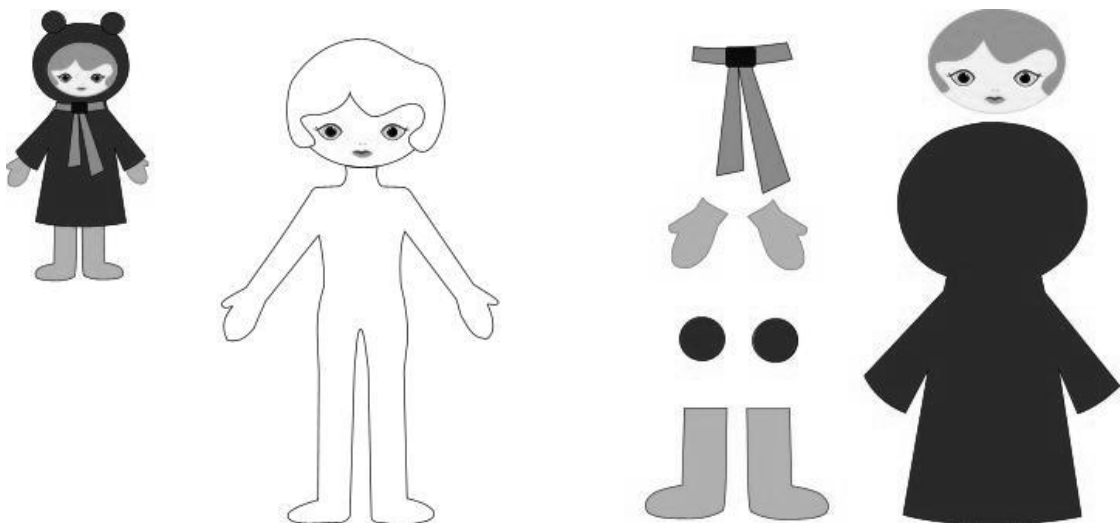

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: ОДЯГ

Дуже гарно шиє бабуся
Дуже гарно шиє бабуся.
Я від неї шити навчуся.
Помережу спочатку хустинку,
А пізніше пошию й кофтинку.
Вийде гарний одяг до свята,
Не впізнають мама й тато.
В. Гринько

Морозець, морозець
Морозець, морозець!
Не щипай за щічки.
Теплі валянки у нас,
Шубки й рукавички.
Морозець, морозець! –
Плещемо в долоні.
У дівчаток і хлоп'ят
Носики червоні.
Г. Бойко

Ніде хвостик діти
Я пошила на святки
Нашій киці чобітки.
Шапочку наділа,
Тільки не зуміла
Трусики надіти –
Хвостик ніде діти.
П. Воронько

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: ВЗУТТЯ

Пальчикові ігри по темі: «Взуття»

Порахуєм перший раз,
Скільки взуття у нас.
Туфлі, тапочки, чобітки
Для Наташі і Вані,
Та ще черевики
Для нашої Каті,
А ось ці валянки
Для маленької Таєчки.

*поперемінні хлопки долонями
і удари кулачками по столу,
на кожну назву
взуття загинають
по одному пальчику,
починаючи
з великого*

Пальчикові ігри по темі: «Взуття»

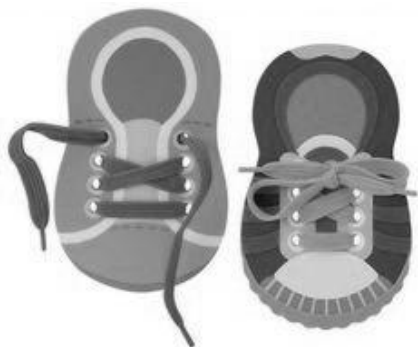
Як у нашої кішки
На ногах чобітки.
Як у нашої свинки
На ногах черевики.
А у пса на лапках
Блакитні тапки.
А маленьке козеня
Взуває валянки.
А синочок Вовка –
Нові кросівки.
Ось так,
Ось так,
Нові кросівки.

*загинають по одному
пальчики на обох руках,
починаючи з великих*

*крокують по столу вказівним
і середнім пальцями обох рук*

Потішка «Кую, кую чобіток»

Кую, кую чобіток!
Подай, бабо, молоток.
Не подаси молотка –
Не підкую чобітка.

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: ЗИМА. ПОРА РОКУ

Фізкультхвилинка

Ось пливе біла хмаринка,
А несе вона сніжинки,
Їм набридло так сидіти,
Закортіло полетіти.
Почали вони кружляти,
Ніби танець танцювати.
Вітерець із ними грав,
Сніжну віхолу підняв
Та сніжинки покрутились
І на землю – опустились.

Ти не бійся, Мілочко

У малої Мілочки
Є нові санчата,
Та боїться Мілочка
З гірочки з'їжджати.
І стоїть несміливо
З ними на льоду
Каже: - Не зумію...
Каже: - Упаду...
Ти не бійся, Мілочко:
Не страшні вони...
Ти зумієш, Мілочко, -
Тільки розпочни!

Г. Бойко

Для потішечки

Попід вікнами Мороз
Ходить-щулиться.
То загляне у садок,
То на вулицю:
«Де це дітоньки малі
Поховалися?
Та невже ж вони мене
Налякалися?
Я ж їм шкоди не зроблю
Ані трішечки.
Тільки носика вщипну
Для потішечки!»

К. Перелісна

Дід Мороз несе мішок
Дід Мороз несе мішок,
В нього теплий кожушок.
Ой, ти, діду-дідусю,
Зігрій нашу Ганнусю.
Розв'яжи мерщій мішок,
Дай Ганнусі кожушок,
Надінь валянки на ніжки,
Хай вона пограє в сніжки.

П. Воронько

Морозець, морозець
Морозець, морозець,
Не щипай за щічки!
Теплі валянки у нас,
Шубки й рукавички.
Морозець, морозець! –
Плещемо в долоні.
У дівчаток і хлоп'ят
Носики червоні.

Г. Бойко

Мовленнєво-рухлива гра «Плесь, не стій!» (українська пісня)

Діти стають у коло, виконують рухи відповідно до слів пісні.
Підемо у двір гуляти,
Тра-ля-ля-ля-ля-ля.
Зимову пісню вітати,
Тра-ля-ля-ля-ля-ля.

Приспів:
Плесь-плесь-плесь, не стій,
Швидше рученята грій.
Туп-туп-туп Мороз –
Наші ніжки не морозь.

Ми доріжки промели,
Тра-ля-ля-ля-ля-ля.
Купки снігу намели,
Тра-ля-ля-ля-ля-ля.

З снігу зліпимо сніжки,
Тра-ля-ля-ля-ля-ля.
Люблять зиму малюки,
Тра-ля-ля-ля-ля-ля.

Пальчикова вправа «Зима»

Раз, два, три, чотири, п'ять.
Ми у двір пішли гуляти.
Бабу снігову ліпили,
Пташок крихтами годували,
З гірки ми потім каталися,

А ще в снігу валялися.

Всі в снігу додому прийшли,
З'їли суп і спати лягли.

Загинаємо пальчики по одному

*Імітуємо ліплення снігових куль
«Кришимо хлібець» всіма пальчиками
Ведемо долонькою правої руки по долоні
лівої руки*

*Кладемо долоньки на стіл то однією, то
іншою стороною*

*Обтрушуємо долоньками одяг
Рух уявною ложкою, руки під щоку.*

Кіт не знав

Падав сніг на поріг,
Кіт зліпив собі пиріг.
Поки смажив, поки пік,
А пиріг водою стік.
Кіт не знав, що на пиріг
Треба тісто, а не сніг.

П. Воронько

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: НОВИЙ РІК

Мовленнєво-рухлива гра «Йшов Дід Мороз»

Усі діти стають у коло, беруться за руки. Співаючи, ідуть хороводним кроком по колу, після слова «так» наслідують дії тварин.

Через поле, через ліс,
Через ліс, через ліс,
Дід Мороз гостинці ніс,
Дітям ніс так

Показують, як йшов Мороз

Слідом зайчик чеберяв,
Чеберяв, чеберяв,
Він за Дідом поспішав,
Поспішав так

Стрибають

І ведмедик теж не спав,
Теж не спав, теж не спав,
Перевальцем виступав,
Виступав так

Ходять, як ведмедики

Де стежина пролягла,
Пролягла, пролягла,
Там лисичка гордо йшла,
Гордо йшла так

Ходять, як лисички

Ось і Дід Мороз прийшов,
Вже прийшов, вже прийшов,
З нами в танець він пішов,
Він пішов так

Танцюють

Мовленнєва гра «Що буває на ялинці?» (на розвиток слухової уваги).

Вчитель-логопед читає текст, а діти дають відповіді на запитання словами: «Так», «Ні».

Чи буває на ялинці іграшка блискуча?
Чи буває на ялинці зірка на верхівці?
Із повидлом пиріжок? Позолочений ріжок?
Чи бувають на ялинці біленькі сніжинки?
А бувають на ялинці яскраві картинки?
Чи буває на ялинці рибка золотенька?
А буває на ялинці булочка пухкенька?
Чи бувають на ялинці яблучка й горішки?
А бувають на ялинці жолуді? А шишки?

Пальчикова вправа «Падають сніжинки»

З неба падають сніжинки,
На дерева, на будинки,
На майдани, на садки,
На ялинки, на дубки.

Робити плавні
синхронні рухи
обома руками
згори донизу

Загадки

- Дві дощечки, дві сестри понесуть мене з гори. (*Лижі*)
- Прив'яжемо – підуть, відв'яжемо – залишаються. (*Лижі*)
- Сам іду – вони йдуть, сам стою – вони стоять, почну годувати – не їдять. (*Лижі*)
- Улітку відпочивають, узимку дітей катають. (*Санчата*)
- За селом була вона, уся блискуча чарівна, по слизьких її боках їдуть діти в саночках. (*Гірка*)
- На голову дядько білий казанок собі вдів. І з мітлою в ранню пору стоїть собі серед двору. (*Сніговик*)
- Ходять тільки по льоду. По стежині, по дорозі бігти я у них не в змозі, по снігу не йдуть, як слід, до вподоби тільки лід. (*Ковзани*)
- Крешуть лід, ріжуть лід, Залишають дивний слід, ох, які ж прудкі вони. Це, звичайно... (*Ковзани*)
- У зимовий студений час люблять всі малята нас. З гірки ми рушаєм в путь, а на гірку нас везуть. (*Сани*)

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: ЇЖА

Дидактична гра «Шумові коробочки».

Роздавши дітям коробочки, заповнені різними сипучими продуктами (крупя, горох, квасоля), серед яких п'ять пар наповнені однаковими, дорослий пропонує відібрати коробочки із однаковими шумами і здогадатися, чим вони наповнені.

Дидактична гра «Мовчанка».

Діти промовляють римування:

Сидять хлопці на печі,
поїдають калачі.

Ти мовчиш і я мовчу,
кожному по калачу».

Після сказаного сидять мовчки; програє той, хто першим порушить тишу. Гра вчить дітей прислухатися до різних звуків.

Пальчикова гра «Що робив?»

Пальчик, пальчик, де ти був?

Я з цим братцем в ліс ходив,

А з цим братцем борщ варив,

А з цим кашу куштував,

А з найбільшим заспівав.

беремо мізинчик

беремо безіменний пальчик

беремо середній пальчик

беремо вказівний пальчик

беремо великий пальчик

Пальчикова гра «Гостинці»

Ладусі-ладусі

Де були? В бабусі!

Пригощала старенька

Онучат рідненьких.

Всіх частувала

І гостинці роздавала:

Степанку дала пиріжок

Андрію – пряничок,

Іванку – бубличок,

Васильку – ватрушку,

А Галинці – м'якеньку пампушку

Діти плескають у

долоні, погладжують

пальчики, по черзі

загинають пальчики

в кулачок, починаючи

з великого пальця

Пальчикова гра «Печу, печу хлібчик»

Печу, печу хлібчик
Дітям на обідчик.
Найбільшому – хліб місити,
А тобі – воду носити,
А тобі – в печі палити,
А тобі – дрова рубати,
А малому – замітати.
Тільки хліба напекли –
танцювати почали.
Це робота не легка –
витинати гопака.

*Розгинаємо пальчики,
починаючи з великого.
Імітуємо пальчиками танок*

Пальчикова гра «Місимо тісто»

Тісто узяли у мами,
Його місили і м'яли,
Пирогів напечемо
Зі сметаною з'їмо!

*Руками імітуємо
вимішування тіста. На перші
рядки дуже енергійно
стискаємо та ростискаємо
руки в кулачки (одночасно і
по черзі). Потім руками
виконуємо рухи, наче ліпимо
пирог.*

Пальчикова гра «Продукти харчування»

Мишка зернятко знайшла,
І на млин занесла.
Намолота там борошна,
Напекла всім пиріжки:
Мишеняті – з капустою,
Мишеняті – з картоплею,
Мишеняті – з морквою,
Мишеняті – з цибулею.
Для великого товстуна –
Аж чотири пиріжка:
З капустою, з картоплею, з
морквою, з цибулею.

*Крокувати другим і третім
пальцями однієї або обох рук

загинати по черзі
всі пальчики однієї
або обох рук*

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: ПОСУД

Дидактична гра «День народження Ведмедика»

Педагог пояснює дітям, що до Ведмедика на день народження завітали гості: лисиця з лисеням, зайчиха із зайченям та інші звірі з дитинчатами. Ведмедик почав накривати стіл для гостей. Діти визначають, який посуд поставити тваринам та їхнім дитинчатам.

Діалогічний вірш для заучування «Киця Мура»

- Киця Мура, де ти була?
- У бабусі.
- Що робила?
- Миски мила.

Дві помила, дві побила.

Баба голову набила.

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: МЕБЛІ

Мовна гра «Меблі»

Діти сідають у коло, та обирають собі назву меблів. Потім педагог говорить: «Була я в меблевому магазині, бачила багато меблів, тільки стільців там не було. Чого там не було?». «Стілець» встає, повторює назву самостійно або за допомогою вчителя-логопеда. І так далі.

Дидактична гра «Хованка».

Вихователь пропонує дітям пограти у хованку з іграшковим ведмедиком. Діти заплющують очі, а ведмедик «ховається» в груповій кімнаті у полі зору дітей. Діти знаходять (очима) ведмедика та кажуть, де він заховався (під столом, на шафі тощо).

Пальчикова гра «Стілець»

Нумо, дітки, молодці,
Посідаймо на стільці.
Небагато треба вміння –
Зробимо спинку і сидіння.

*Ліву долоню поставити
вертикально, пальці уверх –
це «спинка» стільця.
До неї приставити кулачок
правої руки – це «сидіння»*

Можна змінювати положення рук по чергово на рахунок «раз-два».

«Раз»: ліва рука – «спинка», права рука – «сидіння».

«Два»: права рука – «спинка», ліва рука – «сидіння».

Пальчикова гра «Стіл»

Кулачок це буде ніжка,
А долонька буде кришка.
Поміняли ручки враз,
Буде інший стіл у нас.

*Ліву руку стиснути у кулак – це
«ніжка» столу. Зверху накрити
«ніжку» випрямленою долонею
правої руки – це кришка «столу».*

На рахунок «раз-два» по черзі змінювати положення рук.

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: ТРАНСПОРТ ПОВІТРЯНИЙ

Шукаємо літак

Вчули діти – щось гуде,
Та не знають, що і де.
Щось вгорі гуркоче так,
Певно, буде це літак.
І піднесли голівки,
Щоб побачити-таки.
Так шукають всі кругом
Угорі за літаком,
Приставили очки вмить:
«Бачте, онде він летить!»

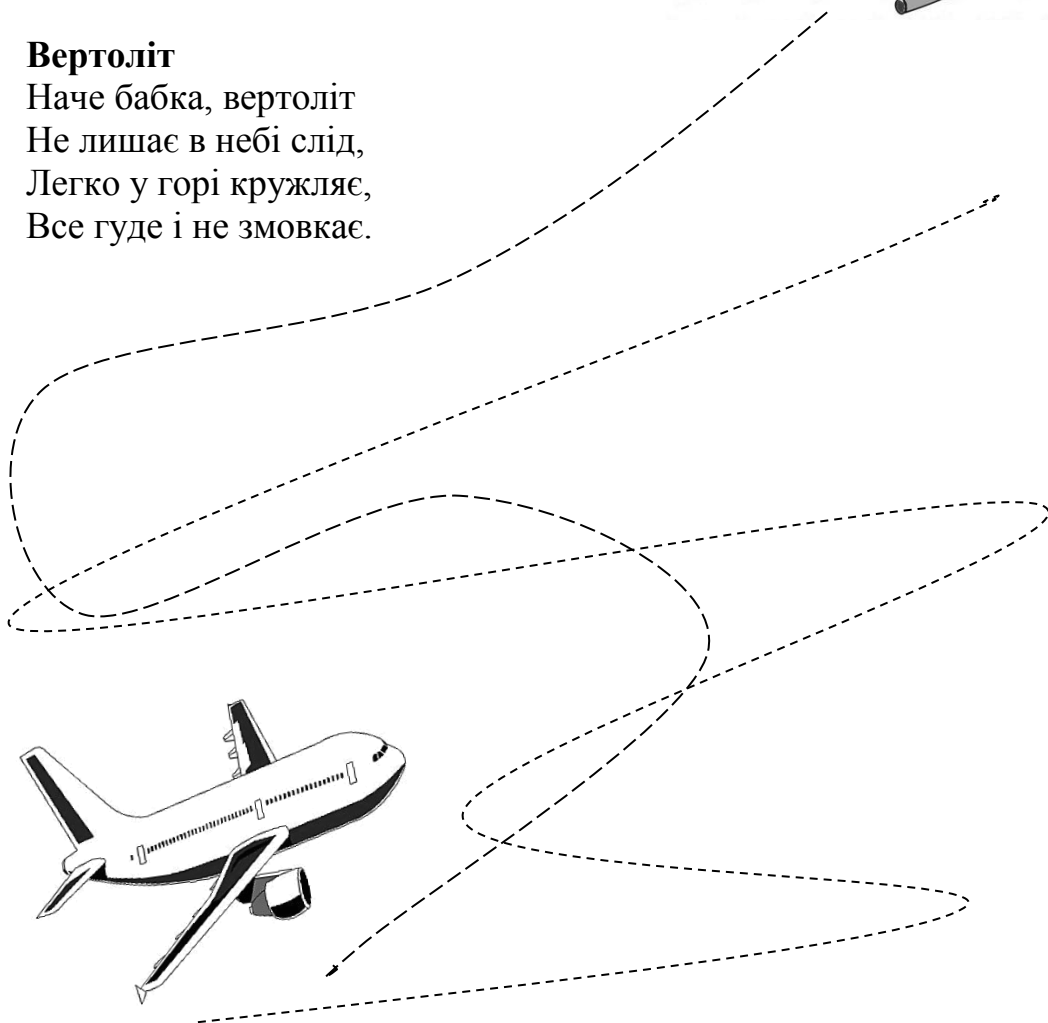
Б.Федчук

Літак

Мчить літак у день погожий,
Він на птаха дуже схожий,
Бо і хвіст, і крила має,
Тільки зерна не дзьобає.

Вертоліт

Наче бабка, вертоліт
Не лишає в небі слід,
Легко у горі кружляє,
Все гуде і не змовкає.

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: ТРАНСПОРТ ВОДНИЙ

Пальчикова гра «Човен»

По річці плине човен,
Він дітлахами повен

Обидві долоні поставлені на ребро і з'єднані «ковшем», великі пальці притиснуті до долонь

Пальчикова гра «Човник»

Хвилі носять човник наш
Він пливе по річці.
Не боїться потонути,
Хоч і невеличкий

Пальці рук щільно притиснуті один до одного, між долонями залишається невеликий простір. Виконувати рухи імітуючи човник, що пливе рікою

Пальчикова гра «Човник»

Дві долоньки я складу
В синє море увійду,
Буду начебто вітрильник,
Я пливу красивий сильний,
Теплі хвилі розсікаю,
Дно крізь воду розглядаю,
Мудрий краб на глибині
Посміхається мені.

*притиснути одна до одної долоньки,
робити хвилеподібні рухи руками
руки лишити з'єднаними, підняти вгору великі пальці,
переплести пальці окрім мізинців, імітуючи клішні краба.*

Пальчикова гра «Човник»

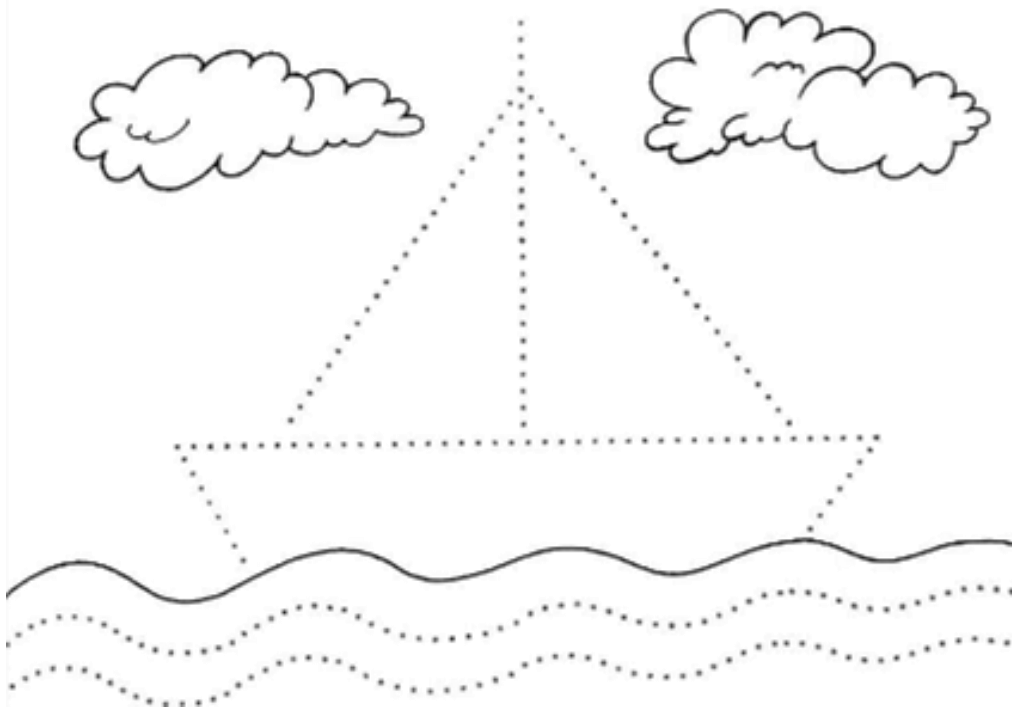
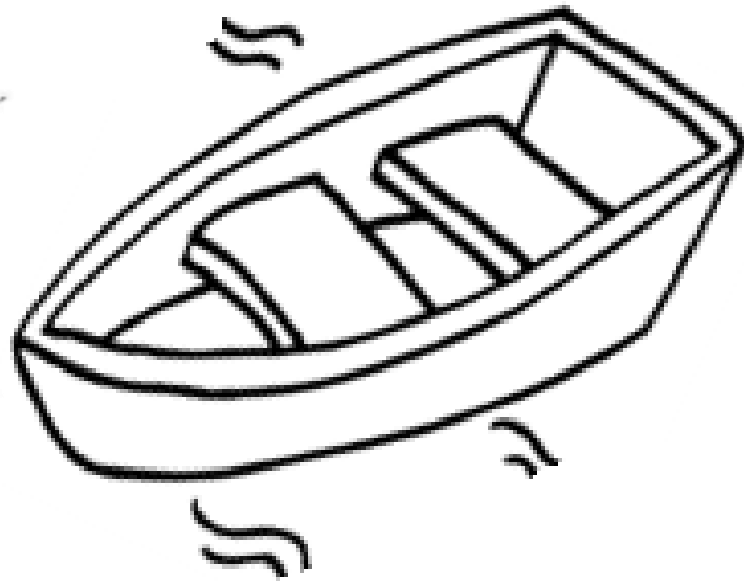
Хвилі човника гойдають
Хлюп-хлюп.
Тихо пісеньку співають:
Хлюп-хлюп.

Долоньки обох рук з'єднані у формі човника, плавно розхитуються праворуч-ліворуч

Пальчикова гра «Човник»

Попливемо ми з тобою
у човні,
Будуть хвилі нас гойдати
чарівні.

Долоньки обох рук з'єднані у формі човника, плавно розхитуються праворуч-ліворуч

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: ТРАНСПОРТ НАЗЕМНИЙ

Фізкультхвилинка

Їду, їду я вперед,
Мчиться мій велосипед.
Натискаю на педалі,
Їду далі, далі, далі.

Віршована задачка

Швидко їде Федя
На своїм велосипеді.
А за ним ще п'ять.
Скільки їде хлоп'ят?

Автобус

Їде весело автобус,
Справ багато в нього є:
До лікарні, цирку, школи
Пасажирів він везе.

О.Сміян

Поїзд

Їде поїзд через гай,
я гукаю: - Постривай!
Він, почувши, не тікав,
на маляток зачекав:
-Ту-ту-ту – гуде гудок,
їдем всі у дитсадок.

А.М'ястківський

Машина

«Бі-бі-бі», вона співає,
Хатку на колесах має.
Є у неї фари-очі,
Ними світить серед ночі.

В.Паронова

Пальчикова гра «Машина»

Нам потрібно завести мотор і мерщій вирушати в путь.
Мчить машина за машинами. | Пальці рук, крім великих,
Шелестить машина шинами. | скласти в замок (це мотор),
| великими пальцями робити
| обертові рухи

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: МАМИНЕ СВЯТО (МОЯ МАМА)

Пальчикова гра «Моя сім'я»

Стиснувши пальці лівої руки в кулачок, діти промовляють забавлянку і по черзі розгинають пальці, починаючи з великого.

Оцей пальчик мій дідусь,	<i>Згинати</i>
Оцей пальчик моя бабуся.	<i>і розгинати</i>
Оцей пальчик мій татусь,	<i>пальці руки</i>
Оцей пальчик моя матуся.	<i>починаючи</i>
Оцей пальчик Я	<i>з великого.</i>
Ось і вся моя сім'я!	<i>Плескати в долоні</i>

Пальчикова гра «Донечка»

Кулачок, долонька є у мами донька, Ось долонька, кулачок, Ходить донька у садок.	<i>Руки розташовані на столі, почергова зміна положень на рахунок «раз-два». «Раз»: ліва рука – кулачок, права рука – долонька. «Два»: ліва рука – долонька, права рука – кулачок.</i>
---	--

Пальчикова гра «Пташенята»

Пташенята в гнізді Полетіла пташка-мати Малюкам жуків шукати. А малята не літають – Із гніздечка виглядають.	<i>Всі пальці правої руки обхопити долонею. Утворити «гнізд». Коли ворушити пальцями правої руки, створюється враження, що у «гнізді» живі пташенята</i>
--	--

Веснянка «Благослови, мати»

Благослови, мати,
Весну закликати!
Весну закликати,
Зиму проводжати!
Весну закликати,
Зиму проводжати!
Зимонька в возочку,
Літечко в човночку.

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: ПРОФЕСІЇ НАШИХ БАТЬКІВ

Лікар

«А-а-а! – відкрийте ширше рот,
Наче справжній бегемот.
Розкажіть, де що болить. –
Лікар скаже Айболить.

Л. Ганяк

Хто в лікарні по палаті
Ходить в білому халаті?
Хто людей з біди рятує,
Хто хвороби всі лікує?
Хто призначить процедури,
І таблетки, і мікстури,
Щоб здоровим бути довіку?
Це, звичайно, мудрий лікар.

Т. Лисенко

Вчитель

Вона така хороша,
Що не сказати словами
Як сонечко у дощик,
Як наша друга мама.
Говорить: «Любі діти,
Вам треба букви знати,
Щоб всі книжки на світі
Змогли ви прочитати».
Навчаюся відмінно,
Бо вчителька хороша,
І знаю – неодмінно
На неї стану схожа.

В. Паронова

Вихователь

З ясным поглядом очей,
Лагідної вдачі
Входить вранці до дітей
У садок дитячий
Наша вихователька,
Люба вихователька!

М. Познанська

Продавець

Дуже рано я встаю.
Все, що бачу, продаю.
Капці татові – за сто,
Мамині – за двісті...
А моє старе авто
Хай іще поїздить!
Торбу гривень наторгую –
Сама в себе все купую.

Г. Чубач

Будівельник

Будівельник тато в мене
Він працює цілоденно.
Він кладе міцні цеглини,
Щоб тримались добре стіни.

Двірник

Він подвір'я замітає
Нас ласкаво зустрічає.
Усміхається привітно:
– Не запізнюються, діти!
У руках мітла слухняна
Підміта доріжки й ганок.
Вирішили ми із братом
Папірці не розкидати.
Їх відносим у смітник,
Що поставив наш двірник.
Без порядку й чистоти
Не буває краси.

В. Паронова

Кухар

Хто на кухні хазяйнує?
Хто каструлями керує
І з ножем працює вправно?
Хто смачні готує страви,
Пиріжки пече рум'яні,
Варить борщ смачний, духмяний,
Не відтягнеш і за вуха?
Хто цей майстер? Звісно, кухар.

Т. Лисенко

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: ВЕСНА. ОЗНАКИ ВЕСНИ

Дидактична гра «Дощик».

Дітям пропонують прослухати відбивання ритму олівцем і спробувати зробити так само (олівцем стукати по столу з довгими та короткими інтервалами).

Пальчикова вправа «Гроза»

Краплі перші впали,

Павуків перелякали.

Дощик стукотить сильніше,

Пташки розлетілися хуткіше

Дощ полив як з відра,

Розбіглася дітвора.

В небі блискавка блискає,

Грім все небо крає.

Ну а потім з хмари сонце

Знову подивиться нам у віконце!

Злегка постукати двома пальцями кожної руки по столу

Внутрішня сторона долоні опущена вниз; пальці злегка зігнути і, перебираючи ними, показати, як розбігаються павуки

Постукати по столу всіма пальцями обох рук

Схрестивши руки, долоні з'єднати тильною стороною; махати пальцями, стислими разом

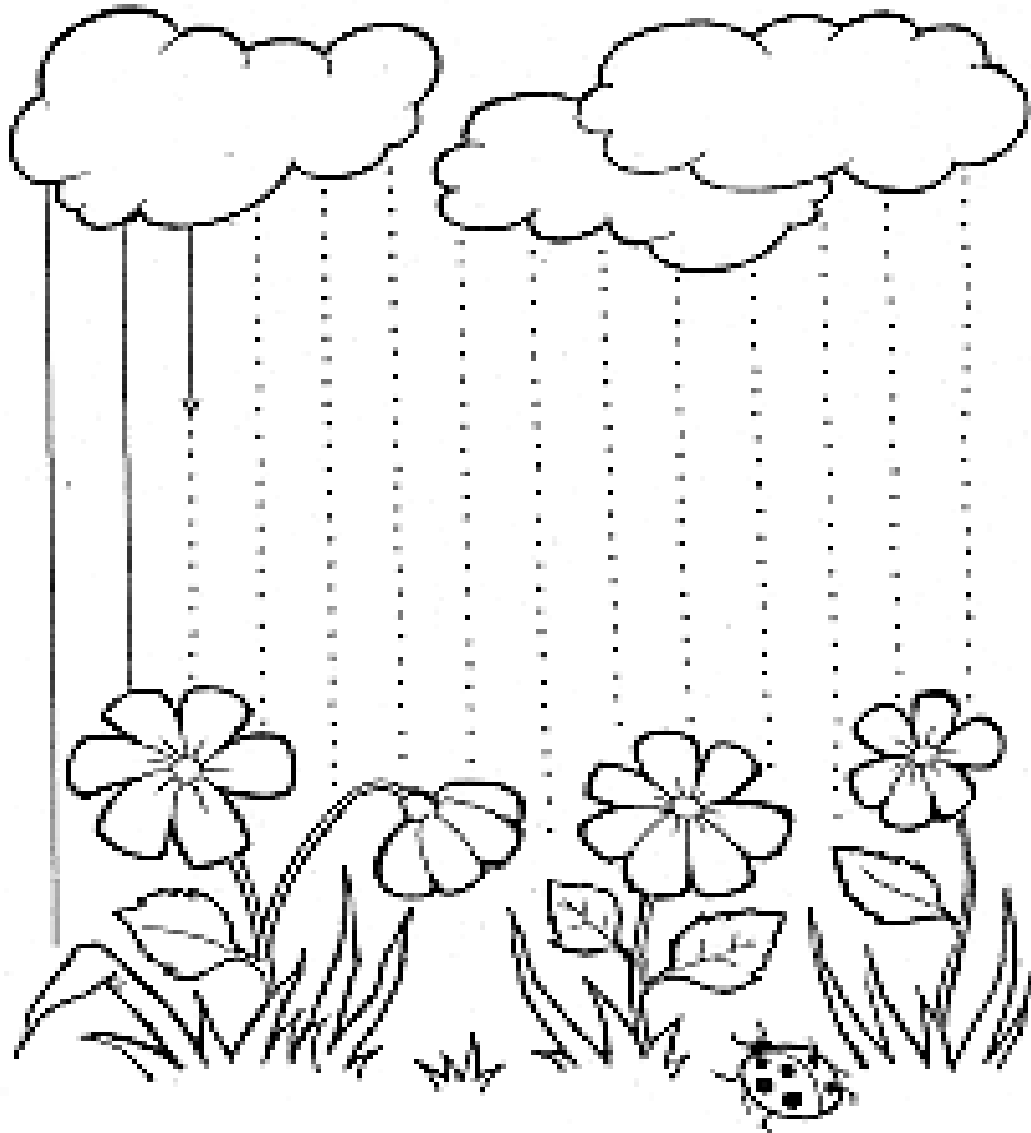
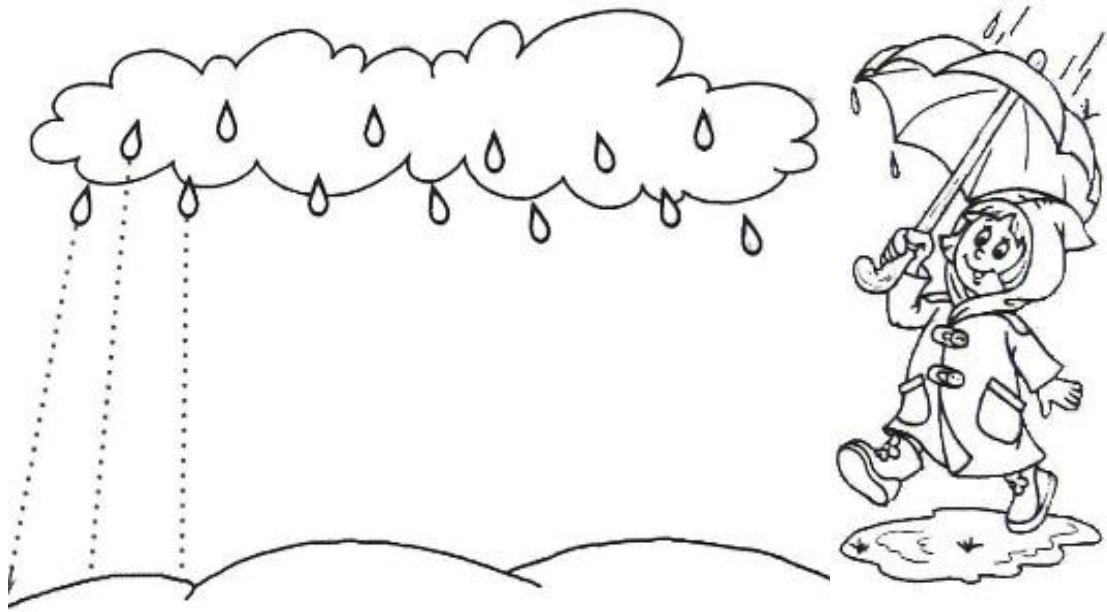
Сильніше постукати по столу всіма пальцями обох рук

Вказівний і середній пальці обох рук бігають по столу, зображуючи чоловічків; інші пальці притиснуті до долоні

Намалюйте пальцем у повітрі блискавку

Барabanити кулаками, а потім поплескати в долоні

Підняти обидві руки вгору з розімкненими пальцями.

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: ВЕСНА. ДЕРЕВА

Пальчикова вправа «Дерево»

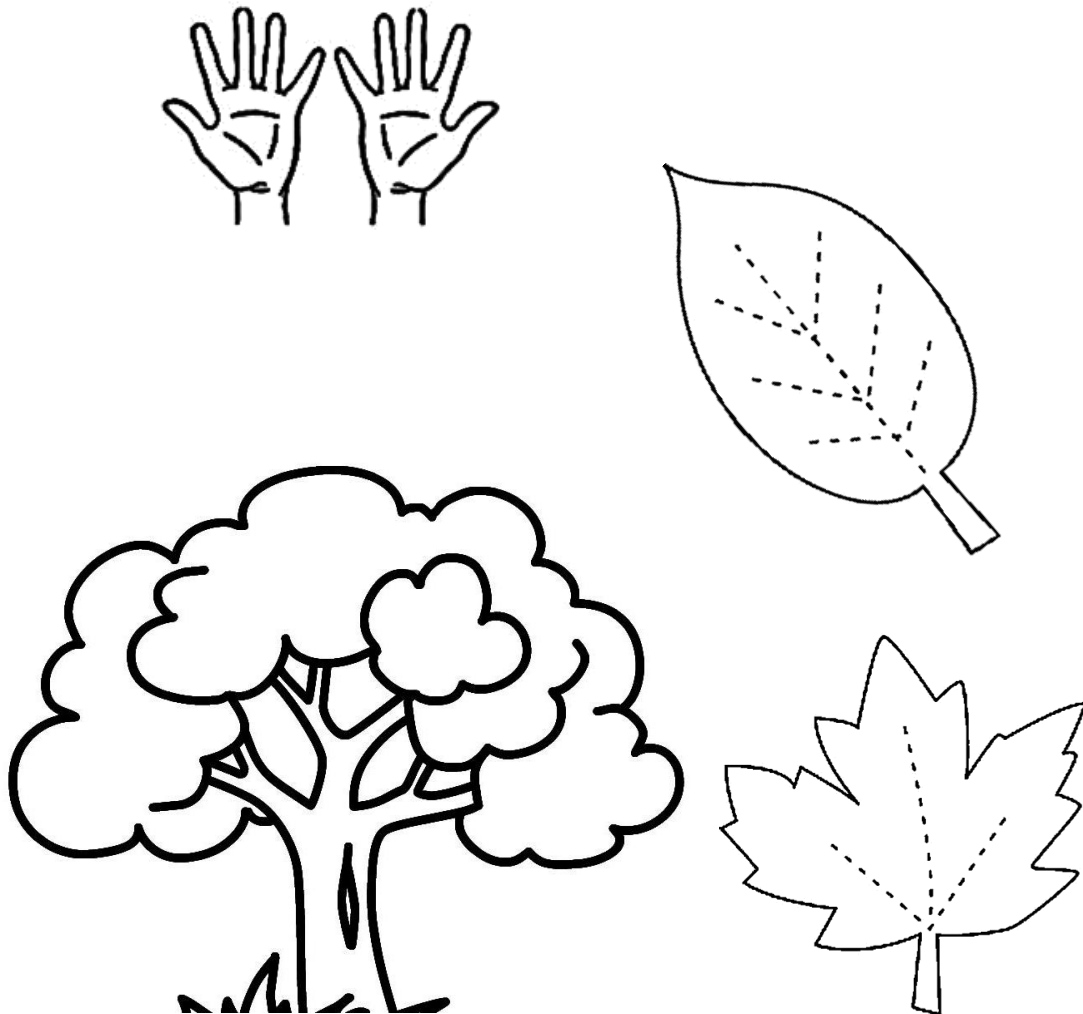
Вчитель-логопед читає вірш, діти пальцями обох рук починають тихенько «барабанити» по столу, ніби дощик. Потім обидві руки до ліктя та долоні притискають зовнішнім боком одна до одної. Пальці розведені й підняті догори. На слова: «бо листочки всі опали» робити плавні синхронні рухи обома руками згори донизу.

Йдуть, і йдуть, і йдуть дощі,
Стали чорними кущі,
і дерева чорні стали,
Бо листочки всі опали.

Пальчикова гра «Дерева»

В полі дерево стояло
І тихенько ранком спало.
Прилетів бешкетник-вітер –
Розгойдав зелені віти.

*Розташувати кисті рук
долонями до себе,
похитувати руками
вгору-вниз, вправо-вліво*

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: МЕШКАНЦІ ВОДОЙМ

Народна гра-мовчанка «Іду додому на зелену солому»

Іду додому, на зелену солому,
На тій соломі сидить жаба,
Хто пискне, той жабу хлисне.
Мені можна говорити сто раз,
А іншим – ані раз!

Вправа на розвиток сили голосу «Жабки»

Квакає зелена Жабка,
Не вмовкає:
- Крастих, як у мене,
Жабенят не має!
Всі, хто жабку слухає,
Знають – це хвастуха.

*На кожний рядок вірша
діти промовляють
«ква-ква» все голосніше*

По дорозі лізе рак

По дорозі лізе рак,
За собою тягне сак.
За собою тягне сак –
Там сидить великий рак.
Там сидить великий рак –
І великий тягне сак.
І великий тягне сак –
Там сидить ще більший рак.
Там сидить ще більший рак
І ще більший тягне сак.
І ще більший тягне сак –
Там сидить – до неба! – рак.
Там сидить – до неба! – рак
І трима – до неба! – сак.
Розбігаймося, бо рак
Всіх візьме в великий сак.

Жабеня

Зеленятко-жабеня
Примостилося біля пня
Під листочком на корі
І пускає пузирі.
Каже жаба: – Ква-ква-ква,
Не втомилось ти, бува?
Не скачи, мале, далеко,
Щоб не з'їв тебе лелека!

Пальчикова гра «Човник»

Попливемо ми з тобою у човні,
Будуть хвилі нас гойдати чарівні.

А під нами рибок згряє
У воді прозорій грає.

- Добрий, добрий день!

Добрий день!

Ходять раки-небораки в глибині,
Мають гострі, ніби ножиці, клешні.

Черпаха пропливає,

Нам вітання посилає:

- Добрий, добрий день!

Добрий день!

Сонце сяє у небесній висоті

І промінчики дарує золоті.

Ось метелики кружляють,

Жабенята нам співають:

- Кумки-кумки-квак!

Гарно як!

човник

рибка

пальчики вітаються

раки

черпаха

пальчики вітаються

сонечко

метелик

жабка

пальчики вітаються

плескати в долоньки

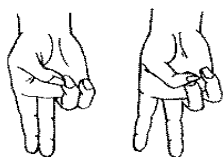
Човник

Рибка

Рак

Черпаха

Сонечко

Метелик

Жабка

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: ВЕСНА. КВІТИ

Дидактична гра «Квіти буду доглядати».

Дітям пропонують прослухати вірш та пригадати, які квіти ростуть у саду.

Я візьму граблі й лопату
Та зроблю грядки в садку.
Посаджу на них я квіти:
Тюльпани, ромашки,
Кульбаби й троянди,
Ще й барвінок на краю.
Буду квіти доглядати,
І полоти, й поливати,
Швидше щоб цвіли в саду.
Потім мамі віднесу.

Дидактична гра «Квітковий магазин»

Як називається квітка?
Якого вона кольору?
Яке стебло й листочки?

Кульбаба

На леваду я пішла б –
Ціла купа там кульбаб
Ніби сонечка малі,
Посідали на землі.

Н. Забіла

Кульбаба

Квітень жовту фарбу взяв,
Моріжок розмалював,
І з-під пензлика розквітлі,
Наче сонце, диво-квіти.

Соняшник

На осонні соняшник
Підроста.
Голову до сонечка
Поверта.
Дивиться він сонечку
Просто в очі –
Щось до тата-сонечка
Мовить хоче.

О. Орач

Фіалка

Квітка я ніжна, низенька, дрібна
Коли розквітаю приходить весна
Мій цвіт фіолетовий 5 пелюсток
В ній квітну довго між інших квіток.

Тюльпан

Із малої цибулини
Виріс весняної днини,
До сусідів привітався
Та на грядці запишався.

Підсніжних

Перша квіточка весняна
Тихо під сніжком куняла.
Дмухнув вітерець тепленький,
І з'явився цвіт біленький.

Пальчикова гра «Квітки»

Прокидаються квітки
Розпускають пелюстки.
Вітерець дихнув тихенько,
Пелюстки гойднув легенько.
Сутеніє, і квітки
Закривають пелюстки.
Тихо засинають.
Голівками гойдають.

*Зображувати
пальцями квітку,
промовляючи слова
віршика та
імітувати дії руками*

Пальчикова гра «На галявині»

На галявині зростають
квіточки маленькі
Є рожеві, є червоні,
жовті та біленькі.
Корінцями із земля,
п'ють вони водичку,
А нап'ються – підростуть,
стануть іще вище.

*Долоні разом, пальці
розставити крім мізинців
та великих, - вони
торкаються один до
одного,
коріння – як «дерево», але
руки опустити донизу
долоні – як «квітка», при
цьому стати навшпиньки*

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: КОМАХИ

Пальчикова гра «Мають місце на Землі»

Загинати пальці однієї руки на кожную назву комах, починаючи з великого пальця.

Комашки і мошки,
Бджоли і джмелі
Та метелики малі
Мають місце на Землі!

Фізкультхвилинка

Діти розводять руки в сторони – угору й опускають їх трьома пружними махами. На кожний рядок вірша промовляють: «жу-жу-жу».

Я веселий добрий жук,	«жу-жу-жу»
Я ніколи не тужу.	«жу-жу-жу»
Скрізь відважно я літаю,	«жу-жу-жу»
Жваво крильця розправляю.	«жу-жу-жу»
Жу-жу-жу – покружу,	«жу-жу-жу»
Крильця склав і вже сиджу.	«жу-жу-жу»

Дидактична гра «Покажи слово»

Вчитель-логопед розкладає картки із зображенням комах та називає ознаки однієї з комах. Дитина має відгадати про яку комаху іде мова.

Дидактична гра «Бджілка»

Діти обирають за допомогою лічилки «бджілку»: «Один, два, три, бджілкою будеш ти!». «Бджілка» сидить, заплющивши очі, у середині кола, а діти ходять по колу, взявшись за руки, та промовляють слова:

Ми по колу йдемо,
Бджілку-маму кличемо.
Ти закрійсь, не підглядай,
Хто це кличе – відгадай!

Світлячок

Спить метелик-біланець,
Спить зелений стрибунець,
Спить ромашка і кульбабка,
Під листком заснула жабка.
А маленький світлячок
Не лягає на бочок:
Він засвічує ліхтарик
І чита собі букварик.

А. Камінчук

Муха-звір

Сіра муха-цокотуха
Сіла Грицеві на вухо.
Грицик чує – щось дзижчить,
Та як крикне: «звір гарчить!»
І сміються всі з тих пір,
Що для Гриця й муха – звір.

П. Воронько

Чорний жук

Чорний жук очима блима –
Чує кроки за плечима.
Дуже хороше йому
По землі ходити.
Він не хоче, чуєш хлопче,
У коробці жити.

В. Лучик

Жук

– Шук-шук, шук-шук, -
Точить вуса чорний жук.
І для чого б то жукові
Вуса чорні, загадкові?

Жук моргає: - Жжу-жжу,
Не скажу, не скажу...
А я знаю так і сам:
Бо він дід малим жукам!

Л. Повх

Метелик

Діти бігають, стрибають,
Далі – весело гукають:
- Ах, метелик! Подивися!
Ось він, ось він метушиться!
Та який же гарний, гожий!
Наче квітка, прехороший!

О. Пчілка

Сонечко

Сонечко маленьке,
Цяточки чорненькі.
На листку гойдається,
Лапками вмивається.

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: СВЯТО ВЕЛИКОДНЯ

Христос воскрес!

Христос Воскрес! Усе радіє,
Сміється сонечко з небес,
Прозора річечка леліє –
Христос Воскрес!
Христос Воскрес!
В траві фіалочки зітхають
І пролісок тремтить увесь,
Розквітла яблунька аж сяє –
Христос Воскрес!
Христос Воскрес!
Дзвенять пташки у полі, в лісі;
І дзвін співає до небес,
Де білі хмарки розплилися –
Христос Воскрес!
Христос Воскрес!

М. Верес

Христос воскрес!

Христос Воскрес! Радійте, діти,
Біжіть у поле, у садок,
Збирайте зіллячко і квіти,
Кладіть на Божий хрест вінок.
Нехай бринять і пахнуть квіти,
Нехай почує Божий рай,
Як на землі радіють діти
І звеселяють рідний край.
На вас погляне Божа Мати,
Радіючи, з святих небес...
Збирайтесь, діти, нумо співати:
Христос Воскрес!
Христос Воскрес!

Л. Глібов

Великдень

Великдень, Великдень,
Веснянеє свято –
Радіють і діти,
І неня, і тато.

А. Лотоцький

Писанка

Розмалюю писанку,
розмалюю,
Гривастого коника
намалюю.
Розмалюю писанку,
розмалюю,
Соловейка-любчика
намалюю.
А сопілка буде грати,
соловейко щебетати,
а гривастий кониченько —
славно танцювати.

Д. Чередниченко

Писанка

Гарна писанка у мене,
Мабуть, кращої й нема.
Мама тільки помагала,
Малювала ж я сама.
Змалювала дрібно квіти,
Вісім хрестиків малих
І дрібнесенько ялинку,
Й поясочок поміж них
Хоч не зразу змалювала
Зіпсувала п'ять яєць,
Та як шосте закінчила,
Тато мовив: «Молодець!»
Я ту писанку для себе,
Для зразочка залишу,
А для мами і для тата
Дві ще кращих напишу.

К. Перелісна

Писанка

Українська писанка —
як дитяча пісенька,
як бабусина казка,
як матусина ласка.
Сяду собі скраєчку,
розмалюю яєчко:
Хрестик, зоря, віконце —
стане воно, мов сонце.

А. Камінчук

Зайчикова пригода

Ішов зайчик крізь лісок,
Ніс торбину писанок.
Вийшов зайчик на горбок,
Зачепився за пеньок.
Покотились на всі боки
Зайчик, торба, писанки.
Налякався зайчик: "Ах!"
Заховався у кущах.
Вийшли діти у лісок,
Назбирали писанок.
Залишили в лісі сміх,
Щоб радіти зайчик міг.

На Великдень

На Великдень у селі
Раді діточки малі.
В церкві свічечки горять,
Всюди Божа благодать.

О. Овсієнко

Паска

Тішиться маленька паска,
Тішуся і я, –
Що несу її святити,
Що вона моя.

Л. Храплива-Щур

Великдень!

Великий день! Великий день!
Ясний Великдень на землі!
Багато радості й пісень
приніс нам янгол на крилі...
Веснянку діти хороводять –
Христос воскрес! Христос воскрес!
Сьогодні й сонце не заходить,
а сяє й сяє із небес.

М. Щербак

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: РІДНИЙ КРАЙ. МІЙ ДІМ

Пальчикова гра «Доброго ранку»

На кожний рядок вірша діти поплескують по черзі кожного пальця правої і лівої рук.

Ми всі привіталися, а наші пальчики ще не віталися, то ж нехай привітаються і вони.

Доброго ранку, сонце привітне!
Доброго ранку, небо блакитне!
Доброго ранку, у небі пташки!
Доброго ранку, маленькі дубки!
Я вас вітаю, люблю, пізнаю,
Бо живемо ми в одному краю.

Пальчикова гра «Молоточки»

Ручки, рученьки маленькі,
До роботи проворненькі,
Ось цвяшок, ось молоток,
Б'ємо: туки, туки, туки, ток!

*Одним стиснутим кулачком
стукати по другому кулачку,
вимовляючи слова римування.*

Пальчикова вправа «Збудували дім»

Я зробив такий будинок,
Тут я друзів оселю.
Котика, собачку, рибок –
Всіх, кого люблю.

*Обидві долоні перед очима скласти
кутом так, щоб кінчики пальців
були притулені один до одного (як
дах), а середній палець правої руки
був піднятий угору (ніби димар).*

ЛЕКСИЧНА ТЕМА: ВВІЧЛИВІ СЛОВА

Добрий день

Сонце землю освітило,

Вже до ліжка мама йде.

- Добрий день, матусю мила.

- Добрий день.

Все усміхнене навколо

Від завітчаних вишень.

- Добрий день, садок і поле.

- Добрий день.

Праця радісна повсюди –

Ти прислухайся лишень.

- Добрий день, хороші люди.

- Добрий день.

Любо жить нам і зростати

В краї щастя і пісень.

- Добрий день,

Вітчизно-мати.

- Добрий день.

В. Крищенко

Некультурні хазяї

У неділю із гостей

Хлопчики вертались,

А дружок у них питає:

- Як вам гостювалось?

- Та нічого, все як слід...

Тільки, бачиш, друже,

В тому домі хазяї

Некультурні дуже.

Некультурні хазяї,

Грубі, нехороші, –

З нас при вході не зняли

Шапки і калосі.

Навіть з наших козушин

Снігу не струсили...

То ми так, як увійшли,

І до столу сіли.

Г. Бойко

Колосок прокинувся

Вітерець гойднувся
Між зелених віт.
Колосок проснувся
І сказав: – Привіт! –
Жайвір усміхнувся,
Мовив: – Добрий день!
Бачу, ти проснувся
Від моїх пісень.
Бачу, повен сили,
Чую дужий дзвін.
Колосочку милий,
Мій тобі уклін!

А. Камінчук

Уклоніться квіточці

Синьоокий ранок
Грає на сопілку,
Бджоленят в дорогу
Наставляє бджілка:
– Де б ви не літали,
Чи в саду, чи в лузі,
уклоніться кожній
Квіточці в окрузі.
А ще побажайте
Красного їм літа -
І багато меду
Подарують квіти.

О. Богемський

Цвях і молоток

Ішов собі грубий – зустрівся з тонким,
І шапки не зняв той тонкий перед ним.
– Зухвалий нечемо, ану ж бо, постій!
Ти шапки не зняв – б'ю по шапці твоїй!..
– Лиш спробуй! – тонкий відступив до стіни.
Зітнулись вони, наче два барани.
Зітнулися так, що за хвильку одну
Тонкий аж по шапку ввігнався в стіну!
І враз розсміявсь: – Моє й місце в стіні!
А шапки повік не знімаю я, ні!..

П. Микола

Мавпині іменини

Мавпа сонячної днини
святкувала іменини.
Тісто на книші місила,
в гості друзів запросила.
Ось до мавпиної хати
стали гості прибувати.
Ноги чемно витирали,
подарунки віддавали.
Розгорта вона пакунки,
витягає подарунки,
морщить носа, розглядає
і гукати починає:
Носоріг – кривий ріг,
несмачний твій пиріг!
Подивися, Дикобраз,
вже гнилий твій ананас!
Ти букет свій, Удав,
краще б козам згодував!
Тут колючий Дикобраз
не стерпів таких образ –
Із-за столу перший встав,
а за ним поповз Удав.
І за декілька хвилин
Всі пішли із іменин.
Мавпа за столом сидить,
на столі букет лежить,
і пиріг, і ананас,
лимоннад стоїть і квас,
є компот і книші...
А навколо – ні душі!

Г. Малюк

Здрастуй, сонечко!

Я всміхаюсь сонечку:
– Здрастуй, золоте!
Я всміхаюсь квітонеці –
Хай вона цвіте!
Я всміхаюсь дощику:
– Лийся, мов з відра!
Друзям усміхаюся -
Зичу їм добра!

М. Познанська

Півник

Любить наш півник
Усім на світанку
Гречно бажати
Доброго ранку:
Курочці, гусочці,
Свинці і качці,
Котику Мурчику
Та ще й собачці.

О. Павленчук

Рідна мова

Сію дитині
В серденьку ласку.
Сійся-родися,
Ніжне "будь ласка",
Вдячне "спасибі",
"Вибач" тремтливе, -
Слово у серці –
Як зернятко в ниві.
"Доброго ранку!",
"Світлої днини!" –
Щедро даруй ти
Людям дитино!
Мова барвиста,
Мова багата,
Рідна і тепла,
Як батьківська хата.

В. Гринько

Доброго ранку

Доброго ранку, сонце привітне!
Доброго ранку, небо блакитне!
Доброго ранку, у небі пташки!
Доброго ранку тобі і мені!

*Пальцями правої руки по черзі
«вітатися» з пальцями лівої
руки, торкаючись один до
одного кінчиками*

ВИСНОВКИ

Дошкільна освіта – важлива складова всебічного розвитку дитини, її навчання та виховання, базис національної системи освіти в цілому. Дошкільний вік – це період активного засвоєння дитиною мовлення, становлення й розвитку всіх сторін мовлення: фонетичної, лексичної, граматичної, зв'язного мовлення.

Планування занять за тематичним принципом полягає в тому, що заняття з кожної теми розраховані на тиждень. Під час вивчення кожної теми вчитель-логопед виробляє у дітей точні, координовані рухи артикуляційного апарату, виправляє вимову порушених звуків та розвиває фонематичний слух. Корекція звуків та складової структури дозволяє поступово добиватись необхідної чіткості та зрозумілості мовлення. У той же час, уточнюючи вимову та сприйняття звуків, поліпшуючи відтворення структури слова, вчитель-логопед готує основу для розвитку розуміння мовлення, граматичної та морфологічної системи словоутворення та словозміни.

Протягом тижня вчитель-логопед та вихователі групи спеціального призначення для дітей з порушенням мовлення реалізують корекційно-розвиткові цілі на матеріалі однієї лексичної теми, щодня поповнюючи, збагачуючи та систематизуючи знання дітей про навколишній світ і найпростіші його закономірності.

Уся корекційно-розвиткова робота у дошкільному навчальному закладі проводиться як на спеціальних заняттях, так і в повсякденному житті. Педагоги групи: вчитель-логопед, вчитель-дефектолог, психолог, вихователі – тісно співпрацюють, прагнуть до створення єдиного підходу в корекційно-виховній роботі. Цьому сприяє спільне вивчення змісту програми навчання й виховання в групі спеціального призначення для дітей з порушенням мовлення дошкільного закладу та створення спільного плану роботи, індивідуальної програми розвитку дитини. Вихователь вивчає зміст не тільки тих розділів програми, за якими він безпосередньо проводить заняття, але й тих, які проводить вчитель-логопед, оскільки правильне планування занять забезпечує необхідне закріплення матеріалу в різних видах діяльності дітей. Спеціалісти закладу разом у тісній співпраці обговорюють результати, отримані під час спільного вивчення дітей (на заняттях і в повсякденному житті), проводять спільну підготовку до всіх дитячих свят (вчитель-логопед підбирає мовленнєвий матеріал, а вихователь закріплює його), розробляють загальні рекомендації для батьків.

Таким чином, ефективність навчально-виховного процесу з дітьми, які мають порушення мовлення значною мірою залежить від правильного планування корекційно-розвиткової роботи вчителя-логопеда, підбору необхідного матеріалу для проведення різних форм занять, взаємозв'язку вчителя-логопеда із вихователями групи, вчителем-дефектологом, психологом та батьками.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базовий компонент дошкільної освіти [Богущ А. М., Беленька Г. В., Богиніч О. Л. та ін.] ; наук. керівник: А. М. Богущ, дійсний член НАПН України, проф., д. пед. н. – К. : ТОВ «МЦФЕР–Україна», 2012. – 26 с.
2. Боровик І.Г. Скажеш ти обов'язково чітко, гарно кожне слово. – Х. : ТОВ Видавництво «Ранок», 2010.
3. Боровик І. Г. Тренують пальчики малята, щоб гарно розмовляти / І. Г. Боровик. – Х.: Видавництво «Ранок», 2011. – 64 с
4. Власова О.В., Зеркалій О.В. Розвиток дрібної моторики рук / упоряд. О.В. Власова; іл. О.В. Зеркалій. – Харків. : Основа, 2011. – 159 с.
5. Довідник учителя-логопеда / Авт.-упор. Лупінович С. М. – Тернопіль: Мандрівець, 2011. – 112 с.
6. Горай І. В. Формування лексико-граматичної сторони мовлення у дітей із ЗНМ / І. В. Горай // Реабілітаційна педагогіка: Теорія і практика. Полтава. -- 2009. ПДПУ. – С. 50
7. Каменєва-Замараєва Т.В. Логопедичні завдання для занять батьків з дітьми (4-5 років) / Т.В. Каменєва-Замараєва, Л.В. Рудяк, Л.М. Тимошенко. – Х. : Вид. група «Основа», 2012. – 128 с.
8. Каменєва-Замараєва Т.В. Розмовник. Логопедичні завдання для роботи вихователя(середня група) / Т.В. Каменєва-Замараєва, Л.В. Рудяк, Л.М. Тимошенко. – Х. : Вид. група «Основа», 2012. – 192с.
9. Конопляста С. Ю. Логопсихологія: навч. посіб. / С. Ю.Конопляста, Т. В. Сак : за ред. Шеремет М. К. – К. : Знання, 2010. – 293 с.
10. Логопедія: Підручник. – [Конопляста С. Ю., Шеремет М. К., Тарасун В. В. та ін.]; за ред. Шеремет М. К. – К.: Видавничий Дім "Слово", 2010. – 376 с.
11. Рібцун Ю.В. Віршики, картинки, звуки для забави і науки. Альбом для логопедичних ігор-занять з дітьми 3-6 років. – Х. : Видавнича група «Основа», 2013. – 176 с.
12. Рожнів В.М. Вимовляйчик. – Х. : Видавнича група «Ранок», 2010.
13. Соловійова І.В. Формування складової структури слів у дошкільників із порушенням мовлення: робочий зошит / І.С. Соловійова. – Тернопіль: Мандрівець, 2018. – 56 с.
14. Сухар В. Л. Розвиток мовлення. Конспекти комплексних занять. Молодша група / Упоряд. В. Л. Сухар. – Х.: Вид. «Ранок», 2010. – 208 с.
15. Тищенко В., Рібцун Ю. Як навчити дитину правильно розмовляти: від народження до 5 років: Поради батькам / В. Тищенко, Ю. Рібцун – К.: Літера ЛТД, 2006. – 128 с.

16. Трофименко Л. І. Діагностика та корекція загального недорозвитку мовлення у дітей дошкільного віку. Навчально-методичний посібник – К. – 2015.
17. Трофименко Л. І. Програма корекційного навчання з розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення / Трофименко Л. І. / К. -2012. С. 38-49
18. Хребтова Н.П. Вчись говорити правильно! – Х. : ТОВ Видавнича група «Основа», 2010.